

BRASSÓI LAPOK

Szerkesztőség * Kiadóhivatal * Nyomda
BRASSÓ, KAPU-UTCA 64-66 SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFON-INTERURBAN: Szerkesztőség, és kiadóhivatal 1-77 és 82 szám

XXXIV. évfolyam 207. szám

Főszerkesztő
SZELE BÉLA dr.

Szerda, 1928 szeptember hó 12

Nincsenek fölösleges iskoláink!

Már nappal ezelőtt mi is megírtuk, hogy Willer József magyar képviselő, az országos magyar párt főtitkára, felkereste Angelescu közoktatásügyi minisztert. Nem barátságos vizitába ment a magyar párt főtitkára a félelmetes híru miniszterhez. A látogatás nem udvarlássági aktus volt!

Willer József magyar képviselő kötelességből kereste fel a minisztert. A legsúlyosabb kötelességét és a legszentebb misszióját teljesítette akkor, amikor újlag Angelescu elé tárta az államsegély kérdését, ezt a tíz év óta állandóan aktuális és ma már katasztrofálissá vált kisebbségi fájdalmat. A magyar párt főtitkáranak a huszonegyedik óra utolsó percében kellett megkérdeznie a minisztertől:

— Uram, mi van az államsegéllyel? Valóban közoktatásügyi miniszter vagy-e, vagy pedig hóhéra a kisebbségi oktatásügynek?

Willer József felkereste tehát a minisztert. A találkozásról őnmaga is nyilatkozott s a nyilatkozat veleje az volt, hogy a miniszter most is megtette azt, amit már annyiszor: elvileg elismerte az államsegély jogosságát és némi reményt is nyújtott arra, hogy talán mégis csak pénz lesz valamikor és valamennyi a sok ígérethöz. A miniszter tehát reményt nyújtott s ezzel könnyedén elfricskázta magától ezt a súlyos problémát. Tudjuk ezt mi nagyon jól, hiszen a keserűségét érezzük már nem egyszer.

Am ezen a keserűségeken felül hozott ez a találkozás újabb súlyos megrázkóztatót is. A miniszter sietett megragadni az alkalmat, hogy a magyar párt főtitkárával elismertesse a következőt: vannak fölösleges iskoláink, amiket le kell építeni. Willer József csak azt kérte a minisztertől, hogy a leépítést ne önkényesen hajtsa végre, hanem az illetékes egyházak vezetőinek meghallgatásával. A miniszter kegyes volt és készségesen vállalkozott arra, hogy segít nekünk leépíteni iskoláinkat.

Tehát vannak nekünk fölösleges iskoláink?

Igaz, Willer József is mondott valami efféle nyilatkozatában, de akkor nem akartunk hitelt adni annak, hogy jól hallottunk. Tévedhet a tudósító és tévedhet az, aki a tudósítást telefonon felveszi. — Most azonban a kormány félhivatalos sajtóirodája, a Rador hozzá hivatalos jelentésében, hogy a magyar párt főtitkára beismerte Angelescu közoktatásügyi miniszter előtt ezt:

Vannak fölösleges iskoláink!

Angelescu miniszter pedig sietett az esetleg más-képpen lezajlott beszélgetésből kiszedni ezt az értelmet és még jobban sietett világgá kürtölni, hogy ime, beismerték, vannak fölösleges iskolák, még mindig vannak, pedig már mennyit sikerült megfojtanom közzülni. Nem tagadom, — mosolyoghat Angelescu, — igen-igen jól esik ez a beismerés éppen most, amikor a Népszövetséget a kisebbségi kérdésekkel nyaggatják a legjobban s a felhánytorgatott kérdések között ott szerepelnek az iskolák is.

Nem miniszter Ur, ne tessék sietni a mosolygással. Az erdélyi magyarság a hivatalos jelentés ellenére sem hiszi, hogy az a beszélgetés úgy folyt volna le, ahogyan a miniszter ur hirdeti. Még akkor sem hiszi el, ha Willer József maga bizonygatja! Ebben a kérdésben az erdélyi magyarság az illetékes és az erdélyi magyarság fenhargon tiltakozik.

Nincsenek felesleges iskoláink!

Oh, nem azért tiltakozunk, mert a beismerés jogfeladás lenne. És nem is azért tiltakozik, mert fölösleges iskolákról a szó nemes értelmében nem is lehet, nem is szabad beszélni! Önnek miniszter Ur a legkevésbé volna szabad. Hiszen annyit jelentene ez, hogy nekünk már elégünk van a kultúrából, nekünk nem kell több kultúra. Annyit jelentene ez, hogy mi eléggé előrehaladtak vagyunk, reánk már nem fér több műveltség, nekünk nem kell jobbaknak, emelkedettebb szelleműeknek lennünk, nekünk annyi írástudónk van már, hogy mesterségesen kell kitenyésztenünk az analfabétákat.

Ha Angelescu valóban a közoktatásügyi és nem a sovinizmus minisztere volna

Romániában, úgy neki kellene legelőszörban tiltakozni az ilyen beállítás ellen. Neki kellene először kiáltania hangos szóval, hogy nincsenek felesleges iskoláink. Őt azonban már eléggé ismerjük ahhoz, hogy ne csodálkozzunk az eljárásán. Nem, nem csodálkozzunk azon sem, hogy a magyar párt főtitkárával ezt az ominózus beismerést tette. De tiltakozni hangos szóval, hogy nincsenek felesleges iskoláink mindaddig, amíg Angelescu miniszter ur át nem vette a közoktatásügyi kormányzást. Zsufolt iskoláink voltak mindenütt kerek Erdélyben, annyira zsufoltak, hogy a régi épületek szűkeknek bizonyultak s új, hatalmas épületeket kellett emeltetnünk, hogy a tanulni vágyó ifjaknak hajlékot nyújthassunk. Nem voltak fölösleges iskoláink mindaddig, amíg Angelescu miniszter ur a legkülönbözőbb rendeletekkel nem kergette vissza tanulóinkat az eke szarvához, amíg nem hozta be az új érettségi rendszert, amíg nem terrorizálta árami iskoláiba tanulóinkat, amíg nem vették el az egyházak iskolafenntartó alapjait azért, hogy az iskolák kénytelenek legyenek a szegényebb néposztályoknak megfizethetetlen magasságba felszólalni a tandíjat. És nincsenek fölösleges iskoláink most sem, mindezek ellenére sem, mert ha valahol be kell csukni egy-egy Alma Mater kapuit, azt nem a tanulók hiánya miatt kell cselekedni, hanem kényszerűségből. Azért kell, mert Ön miniszter ur, rádobta a kisebbségi iskolákra rendszere fojtogató pályáját.

Nincsenek fölösleges iskoláink, csak már meg-

fojtott és további megfojtásra váró iskoláink vannak. És ezért kell nekünk az államsegély, miniszter ur, hogy megmenthessük azokat az iskoláinkat legalább, amelyek az ön kultúráromboló hadviselését valahogyan még túléltek. Ezért kell nekünk az államsegély, csekély hányada annak a pénznek, amit népünk az államkasszába befizetett azért is, hogy legyen önnek miből gazdálkodnia a romániai közoktatásügy fejlesztése érdekében.

Ezeket mondhatta Önnek Willer József magyar párti főtitkár, miniszter Ur! Így történhetett az a találkozás, amiről a félhivatalos sajtóiroda beszámol.

Es ha nem így történt?

Ha nem így történt, akkor bocsánat, de nem tekintjük Willer József látogatását a magyar képviselő kötelességteljesítésének. Akkor kézdörgölő, szembe és hátba egyaránt mosolygó udvarlássági aktusnak tekintjük csak, amit Willer Jóska tett a miniszter Urnál, de nem Willer József, a magyar párt főtitkára. Akkor nem a magyarság beszélt a miniszter urral, hanem csak Willer Jóska, aki tudja, hogy a miniszter urral kellemes dolog jóban lenni. Akinek, mint magánembernek, szabad olyan dolgokat mondania, amik kellemesen esnek a Miniszter Ur fülének.

Az erdélyi magyarság azonban nem olyanokat mond, mert nem mondhat olyanokat, amik kellemesek az ön fülének, miniszter Ur. Az erdélyi magyarság hangosan kiáltja:

Nekünk nincsenek fölösleges iskoláink! Nekünk csak kivégzett iskoláink vannak fölös számban. Kivégzett iskoláink, amiket Ön végzett ki, miniszter Ur!

Kacsó Sándor.

Botrány és fejvesztettség
a szatmári városházán

Miközben folyik a harc a koncokért, a kisebbségi tagok memorandumot intéznek az ország közvéleményéhez

Szatmár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Röviden már megemlékeztünk arról, hogy a szatmári városházán a múlt hét végén az állandó választmány tagjainak megválasztásánál hatalmas botrány tört ki, melyet az okozott, hogy a román tagok nem tartották be azt a megállapodást, amit előzőleg a kisebbségekkel kötöttek. A választás folyamán a kisebbségi tagok kivonultak a tanácssteremből s miután az üléseken nem hajlandók továbbra sem résztvenni, a tanács — a tagok kis száma miatt nem lévén határozatképes — nem képes működni.

Érdekes, hogy Ferentiu polgármester valamenyny magyar és zsidó tanácsagnak levelet küldött, melyben sajnálkozását fejezi ki kivonulásuk miatt és nyomtatékosan kéri őket, hogy a választásban — melyet nem akarnak elismerni — nyugodjanak meg s a folytatódó közgyűlésen jelenjenek meg. A tegnapi tanácsülésen a polgármester megállapította a határozatképtelenséget, bejelentette, hogy az újabb gyűlést tíz nap múlva hívják össze s reményét fejezte ki, hogy ezen már a kisebbségi tagok is megjelennek.

A polgármester levelének vétele után

a magyar és zsidó tagok értekezletet tartottak, melyen kimondották, hogy a közgyűléseken mindaddig, míg a felsőbb hatóságok a választás érvényességét meg nem állapítják, nem vesznek részt.

Ők a maguk részéről a választást, melyet kivonulásuk után ejtettek meg, nem ismerik el, ellenben memorandumot készítenek, melyet egyrészt a kormány, másrészt Erdély közvéleménye elé terjesztenek s ebben kimutatják, hogy a szatmári városházán lehetetlen állapotok uralkodnak:

a megválasztott kisebbségi városatyák működése lehetetlenné vált, minden uton és módon akadályozzák őket s így részvételekük illuzórikus.

De hogy az érdemnek mind a két oldalát tisztán lássuk, leközöljük azt a beszélgetést is, melyet szatmári munkatársunk folytatott több magyar tanácsaggal.

— Nagy hiba volt, — mondták egyhanguan, — hogy a magyarok egymást között is versengtek az állandó választmány helyeiért, mely már a múltban is évi negyedmillió jövedelmet jelentett. A párttáborzatot maguk a kisebbségek sem respektálták s

többben öncélt követvén, nem a kijelölt tagokra szavaztak.

A tülekedésben előljártak azok, akik aztán, hogy a Brassói Lapok a magyar tisztviselők kiüldözése miatt megtámadta Bellu prefektust, bizalmukról biztosították a főispánt.

Ezuán kijelentették a magyar tagok, hogy a prefektustól kérik fogják a városi nagytanács feloszlását. Szatmár lakossága ezt nagyon szívesen látaná, mert

az emberek már megelégtették a koncokért való tülekedést,

elégedetlenül nézik azokat a naiv paktumokat, melyeknél mindig a többségben levő kisebbségeket csapják be s nem akarják tovább is tétlenül nézni, mint segítik elő a közönség megterhelését s

azt a pazarlást, mely a városi gazdálkodás körül már évek óta minden felelősség nélkül folyik

MAI SZÁMUNK 12 OLDAL

Tolsztoj végrendeletet ír

Most van száz ezteideje, hogy Tolsztoj Leó gróf, a világirodalom egyik legmonumentálisabb egyénisége megszületett. Ez az alkalom rendkívüli mértékben tereli rá a művelt világ figyelmét életére és műveire, de főként mégis az életére, amelynek még igen sok alig ismert vagy teljesen ismeretlen részlete van.

Az utóbbi években több olyan könyv került a nyilvánosság elé, amely a nagy író intim életét ismerteti. Legfontosabb ezek között feleségének és leányának a könyve, azután a Birjukov-féle életrajz s végül utolsó előtti titkárának kisebb könyve az utolsó esztendőkről.

A kis könyv szerzői: Guszev Nikoláj, a titkár és Spiro Leon újságíró naplószerű feljegyzést készítettek Tolsztojjal folytatott beszélgetéseikről és a Tolsztoj-ház eseményeiről. Könyvüknek talán legfontosabb részei azok a leírások, amelyek a vég kezdetéről számolnak be, a halálos betegség föllépéséről és fejlődéséről és az agg író utolsó készülődései föl.

Guszev feljegyezte 1908. március 2. kelettel, hogy Tolsztoj délután négy órakor elájult. Igen érdekes volt az elájulás előzménye. Az író tollba mondta Guszevnek, Ilugo Victor „Az atheista” című elbeszélésének fordítását. Amikor az utolsó mondatot diktálta, amelyben a megtért istentagadó a tengerbe ugrik, hogy megmentsen néhány fuldokló asszonyt, de önmagát már nem tudja megmenteni, Tolsztoj hangos zokogásra fakadt. Egy-két percig fölé járka a szobában, aztán összesett és elájult. Öt percig tartott, amíg magához tért.

Ez volt az első jele a komoly betegségnek.

A nyarat már betegen töltötte, csak fölválta volt egy-egy enyhébb napja; de augusztus elején már rosszabbra fordult állapota és dolgozni, illetőleg diktálni is alig tudott. Legfőbb leveleket, augusztus 11-én pedig (múndig ó-naptár szerint) egészen rövid végrendeletet.

— Ma reggel — írja Guszev — becsügettem magához Tolsztoj és ezt diktálta:

„Igen nagy fájdalmaim vannak s az utóbbi napokban nagyon sokat szenvedtem a forróságtól. Én most meghalok, de nem félek a haláltól, sőt feszült kíváncsisággal várom. Noha nem fontos, mégis rendelkezni kívánok bizonyos dolgokban halálom esetére.

1. Örököseimet arra kérem, adják meg mindenkinek valamennyi írásom közlési jogát, legalább is a népies írásokét, mint az ábécés könyvek és a népek való olvasókönyvek.

2. Kívánom, hogy minden szertartás nélkül temessenek el. Holtestemet egyszerű fakoporsóba tegyék. Nagyon nehezemre esik izléstelen fényűzésben élnem, még inkább meghalnom. Orvosság, állítólagos enyhülés és gyógyulás: mindez hiábavaló és hívságos dolog, csak a lelkiállapotrontására vezet.”

Ezután abbahagyta a diktálást és ezt mondotta:

— Érzem, hogy néhány nap múlva végem lesz.

Engem nagyon megrendített — folytatja Guszev, — hogy Tolsztoj már csak olyan rövid életet remél és bármennyire igyekeztem érzéseimen uralkodni, utolsó szavainál zokogásra fakadtam. Nem tudtam tovább visszatartani könnyeimet, de a meghatottság is annyira erőt vett rajtam, hogy fölugrottam, odarohantam Tolsztojhoz és megcsókoltam a kezét.

Ő is sirt. De mintha szégyelte volna, gyorsan megjegyezte:

— Nem a meghatottságtól sirok, hanem az elgyengültség miatt vagyok olyan érzékeny, hogy a legkisebb izgalom is könnyeket présel ki a szememből.

Tolsztoj a legtekintélyesebb ember volt Oroszországban. Még a cári hatalom is kénytelen volt néki meghódolni és igen sokat elnézni, ami más embernek a szabadságába, sőt életébe kerülhetett volna. Mégis akadtak emberek, akik a legdurvább sértésekkel merészték illetni, természetesen csak írásban, névtelenül.

Szeptemberben, nyolcvanadik évének betöltése után, (amikor az egész ország ünnepelte), csomagot hozott neki a posta, nyilvánvalóan koholt nevű földadótól. A csomagban, jobban mondva: ládikában meglehetősen hosszú és vastag kötél volt, mellette ez a levél:

Gróf ur!

Ez a válaszem az Ön nyílt levelére. Anélkül, hogy a kormánynak dolgot adna

vele elvégezheti maga is, nem megy nehezen. Nagyon jól tenne vele hazánkban és az orosz ifjúságnak.

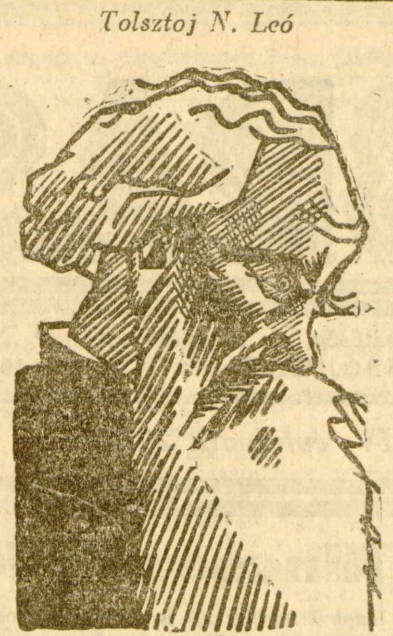
Egy orosz anya.

A titkár kénytelen volt a levelet és a küldeményt megmutatni Tolsztojnak. Az agg író nem haragudott érte, még rosszkedvű sem lett. Nyomban leültette a titkárt s a következő választ diktálta nyilvános közlésre:

N. N. asszonynak!

— Nagyon sajnálom, hogy kellemetlen és bizonyára Önnek is kínos érzéseket ébresztettem a lelkében. Nagyon kötelezne, ha közölné velem gyűlöletének okát s ha megkísérelné, hogy ezt a gyűlöletet lefojtsa magában. Attól tartok, hogy Ön csak üres beszédnek tekinti kérésemet, pedig én őszintén gondolom. Az Önt sajnálom

Tolsztoj Leó

A külföldi bankárok a Bratianu-kormány lemondását kívánják

Barbu Stirbey herceg veszi át a kormányt Averescu generális támogatásával

Bukarest. (A Prassói Lapok tudósítójától.) A Párisban megjelenő Petit Parisien című lap legutóbbi számában szenzációs hír jelent meg. E lap szerint a külföldi bankárok, a kik Romániával a kölcsönről tárgyaltak, közös jegyzéket intéztek Bratianu Vintilához, amelyben tudomására adták hogy addig szó sem lehet a nagy külföldi kölcsönről, amíg Romániában a politikai helyzet nem tisztázódik, amíg le nem csillapodnak a belpolitikai harcok. A külföldi bankárok azt tanácsolják Bratianunak, hogy vonuljon vissza a politikai élet közteréről és adja át helyét egy pártközi kormánynak. A francia lap aazt is tudni véli, hogy a külföldi bankárok Barbu Stirbey herceg személyét tartják alkalmasnak a pártközi kormány miniszterelnökének.

Ez a hír óriási feltűnést keltett Bukarestben. A bankárok e kívánságaikat a következőkkel okolják:

— Románia gazdasági helyzete jelenleg nem alkalmas a stabilizáció keresztülvételére. A rossz termék keresztülvitelt minden számítás, a Nemzeti Banknak nincs elég devizája, az állami költségvetés jelenleg deficitet mutat. Tehát bizonyos idő szükséges ahhoz, hogy az ország gazdasági helyzetében olyan változás álljon be, amely alkalmas a stabilizációra. — Azonban ez a cél sohasem érhető el a belpolitikai béke nélkül. Ugyanez volt a helyzet Franciaországban, a nagy frank-krach után. Ott is először a belpolitikában csináltak rendet, ott is először nemzeti-kormány alakult és csak a belpolitikai béke után volt lehetséges a pénzügyi helyzet szanálása. Ugyanennek kell megtörténnie Romániában is.

Jól informált bukaresti politikusok körében azt is tudni vélik, hogy a külföldi bankárok legjobban szeretnék, ha a liberálisokban volna annyi önzetlenség és átlátnak a nemzeti-parasztpártnak a kormányt. Azonban a külföldiek tisztában vannak azzal, hogy a liberálisok felhasználnák az első alkalmat arra, hogy borsórt törjenek a nemzeti-parasztpárti kormány orra alá és éppen ezért esett a külföldi bankárok választása — Stirbey hercegre.

Bukarestben azt is tudni vélik, hogy Madgearu éppen e kérdés miatt utazott sürgősen Szováta Maniuhoz, miután már nála megjelentek a különböző politikai ügynökök, akik e kombinációval kapcsolatban a nemzeti-parasztpártiak véleményét akarták meg tudni.

A politikai helyzet súlypontja e pillanatban a nemzeti-parasztpárt kezében van. Mindenki tisztában van azzal, hogy a tervezett Stirbey-kormány sem fogja tudni magát tartani a nemzeti-parasztpárt támogatása nélkül. És a külföldi bankárok is csak abban az eset-

ben akceptálnák az új helyzetet, ha biztosítva látnák a nemzeti-parasztpárt támogatását.

Az a kérdés azonban, hogy a nemzeti-parasztpárt belemegye-e ebbe a megoldásba? Hiszen csak alig pár hónap telt el a mult Stirbey kormány óta, amikor a nemzeti kormány jel-szava alatt megalakult Stirbey herceg elnöklése alatt egy neutrális kormány, azzal a céllal, hogy levezesse a választásokat és végre lecsendesítse a felzavart belpolitikai hullámokat. A végén kisült, hogy a Stirbey-kormány csak azért alakult, hogy a liberálisok könnyebben és feltűnés nélkül kaphassák meg a hatalmat. Vajjon nem azért alakul-e a mostani Stirbey-kormány is, hogy befejezze a kölcsöntárgyalásokat és azután visszaadja a kormány vezetését a liberálisoknak?

Bukaresti hírek szerint Stirbey herceg Averescu generállal együtt alakítaná meg a kormányt. E kormányba ugy a liberális párt, mint a nemzeti-parasztpárt egyenlő számú miniszter-tagokat delegálna. Averescu generális jelenléte az új kormányban még csak megerősítheti a nemzeti-parasztpárt gyanúját a tervezett nemzeti kormánnyal szemben, hiszen Averescu generálisról kiderült, hogy a mult kormányzása alatt teljesen a liberálisoktól függött. A liberálisok parancsára vette át a hatalmat és ugyancsak az ő kommandójára hagyta ott a miniszterelnöki bársonyszéket.

Gombó Samut mégis elvitték a határra

Déva. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Gombó Samut, akit román állampolgár letéve magyar állampolgárnak minősítettek és minisztertanács határozattal a határon való áttételre ítélték, e hó 6-án éjjel két órakor maga Bredeanu szigurancafőnök vité el a határra. A közönség, bárha sokan ellenszenvvel viseltettek Gombó Samu iránt, a törvényellenes eljárást felháborodással fogadta, annál is inkább, mivel Gombó felesége, férje multkori letartóztatása, megveretése és mostani kiutasítása miatt súlyos ideg beteg lett. A dévai társadalom köréből Duca belügy-miniszterhez táviratot intéztek, melyben arra hivatkoznak, hogy Gombó a Kolozsvári ítélőtábla határozata alapján román állampolgár lévén, a minisztertanács csak a dévai sziguranca helytelen információja alapján hozhatta a kiutasítási határozatot és kéri Gombónak a határról való visszarendelését és a visszaélő hatósági közeg megbüntetését.

Azóta Gombó sorsáról nincs semmi hír. A magyar hatóságok aligha fogják átvenni a román állampolgárt és Bredeanu kénytelen lesz visszahozni. Egy blamázzsal és a legemlékezőbb szabadságjogon esett sérelemmel több, vagy kevesebb, mit számít az a dévai szigurancafőnöknek?

Nincsen föbbé ősz haj, a „SUBLIMIOR”

használata mellett, amely az egyetlen hajregeneráló szer. A haj nem ragad és nem mocskolódik. — Kapható drogeriákban, illatszerkereskedésekben, gyógyszertárakba, fodrászüzletekben, nagyobb kereskedésekben stb. „PARFUMERIA ROYALE” PARIS, 13, R. E. DE TRÉVISE. — Ha beszerzése nehézségekbe ütközik, forduljon hízalommal a romániai vezérképviselőhöz:

NARCISSE H. BALTHAZAR, BUCUREȘTI, Strada SELARI 7

A brassói sziguranca hirdetménye az idegenek jelentkezéséről

Brassó. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A brassói szigurancafényesség a következő rendeletet adta ki:

Mindazoknak a külföldi alattvalóknak, akik Brassó megyében és Brassó városában laknak, akár fizetett alkalmazottak, akár önálló hivatást fejtenek ki, vagy ha bármilyen más indokkal óhajtanak az országban maradni, tekintet nélkül arra, hogy a tartózkodási engedély (bilet de libere petrecere) mikor jár le, szeptember hó 10. és 25. között kell a tartózkodási engedély meghosszabbításának engedélyezése iránti kérvényeiket (naponta délután 4 és 7 óra között) a brassói szigurancahivatalnál, Kut-utca 32. szám alatt benyújtani.

Azok a külföldiek, akik önállóak és saját számlájukra élnek itt, személyesen adják be kérvényeiket annak igazolásával, hogy mi a foglalkozásuk, mennyi idő óta gyakorolják foglalkozásukat, iparukat, mint munkaadók. Ezek bejelentik fizetett alkalmazottaik számát is.

A fizetett külföldi alkalmazottak kérvényeit a munkaadók nyújtják be, amelyben világosan közlik a szigurancaával, a munkabéle napját s azt a körülményt, amely szükségessé teszi a külföldi alattvaló alkalmazását. A kérvényhez csatolni kell az alkalmazott munkabizonyítványait (ipari képzettségről szóló bizonyítványok, munkaadók bizonyítványai). A munkaadóknak ezzel egyidejűleg egy kimutatást is kell mellékelniük a kérvényhez, melyben az egész személyzet szakmunkásainak állampolgárságát, (román, vagy külföldi) feltüntetik. Azok a fizetett alkalmazottak, akik a felülvizsgálat idején szerződés nélkül vannak, személyesen adják be kérvényeiket foglalkozásuk megjelölésével.

Azoknak a külföldieknek, akik nem tartoznak a fent felsorolt kategóriák egyikébe sem, okmányokkal kell bizonyítaniok helyzetüket s megadni annak az okát, hogy miért tartózkodnak az országban.

A kérvényhez még a következőket kell mellékelni: A tartózkodási engedélyt, bizonyítványt arról, hogy mióta tartózkodik az országban, vagy ha távol volt, mennyi ideig volt külföldön?

A külföldi alattvalóknak ezeken kívül még a következő körülményeket kell mellékelniük igazolni: 1. Azoknak a külföldieknek, akik tényleges katonai szolgálatot teljesítettek Romániában, vagy a háború alatt a román hadseregben, az erről szóló bizonyítványokat; 2. akik román nőt vettek feleségül: a házassági bizonyítványt; 3. akik ingatlan tulajdonnal bírnak, a tulajdonjogi bizonyítványt; 4. a politikai menekültek az erről szóló bizonyítványt; 5. mindazok, akik ideiglenes tartózkodási engedéllyel rendelkeznek, de nincs a belügyminiszter által kiadott utlevelük, be kell nyújtaniuk jogosítványukat. Azok, akik ilyen jogosítványt kaptak, mert a román állampolgárságot kérték, csatolniuk kell az igazságügyminisztériumnak erről szóló igazolványát. A sziguranca hivatal felhívja a jelentkezőkre kötelezettséget, hogy kérvényeiket a fenti időben adják be, mert a tartózkodás meghosszabbítására beadott kérvényeiket később nem fogadják el. Arra is ügyeljenek, hogy a kérvények mellékleteit a fenti utasítás alapján minél pontosabban csatolják.

MAGYAR ISKOLÁK ÜGYEI

— Iskolai hír. A nagyenyedi ref. tanítóképző intézetben a beiratkozások szeptember 1-től 14-ig, a javító-fővételi és különbözeti vizsgálatok szeptember 10-től 14-ig tartanak. A tanítás szeptember 15-én 8 órakor kezdődik. Az érdekelt tanulók pontosan a kitűzött terminusokhoz alkalmazkodjanak, az új növendékek szeptember 10-én reggel 8 órakor jelenjenek itt meg vizsgálatra. Szeptember 15-én tul új növendék csak miniszteri engedéllyel vehető fel. Az igazgató: Dr. ...

**Női-kabát és
trico-costüm
ujdonságok!**

CZINK & VERZAR

DIVATÜZLETÉBEN BRASSÓ

Kolozs és Welsz Mihály-u. sarok

Választásuk jönnek bizonyult!

*A Chevrolet «nagy kocsi»-tulajdonságait
bírtokossal több havi próba után magasra értékeli*

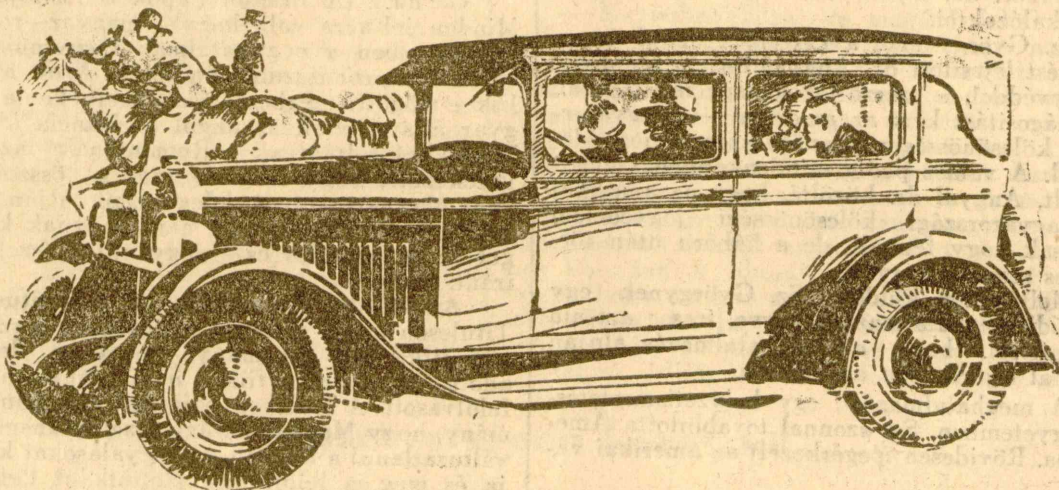
Közel hétszáz ezer 1928-as Chevrolet szerez állandó örömet tulajdonosának. Minden újítást, amelyet a General Motors oly gondosan kipróbál és kidolgoz, a tulajdonosok alaposan kipróbáltak és jónak találtak. Naponta négyezren választják ma is a Chevrolet kocsit!

Miért a világ legkeresettebb kocsija ma a Chevrolet? Mert külsejében és felszerelésében teljesen hasonlít a drága nagy kocsikhoz, de emellett — minthogy könnyebb, egyszerűbb kidolgozású — olcsó az ára és gazdaságos az üzemben.

Erőteljes felülvezérelt szelepes motortól olajsűrű és légtisztító védi és ezer meg ezer külön kilométert tesz meg javítás nélkül. Négy-kerékféke nem gátolja a kerekeket, így a gummik tovább tartanak. Az eladó minden kívánt modellt azonnal szállíthat.

Turakocsi, 150.000 lei; Coupé, 210.000 lei;
Roadster, 150.000 lei; Sedan, 220.000 lei;
Coach 210.000 lei; Imperial Landau 230.000 lei

LEONIDA & Co. — BUCAREST
BRASOV - STR. REGELE FERDINAND, 5
Fiókok és képviselők egész Romániában

CHEVROLET

A General Motors Gyártmánya

Upton Sinclair elkoboztatja műveinek magyarnyelvű kiadásait

Egy aradi író és Sinclair szenzációs levélváltása

Arad. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Szenzációs és minden részletében rendkívüli irodalmi-botrány tartja izgalomban Budapest és Erdély művésztsadalmát.

Sz. György aradi író közvetítésével dr. Angyal László budapesti ügyvéd egy példátlanul álló szerzői-jogbitorlás ügyében a közeli napokban bíróságilag zároltatni fogja Upton Sinclair-nek, a világhírű amerikai írónak összes magyar kiadású műveit. A zárolás egyenesen az amerikai író utasítására történik, — ugyanis, mint később elmondjuk, — Upton Sinclair — egy véletlen nyomán — rájött arra a hihetetlenül hangzó tényre, hogy könyveit kalóz-kiadások útján, a szerzői-jog teljes kijátszásával hozták forgalomba.

A ügy előzményei a következők:

Sz. Györgynek, — az Aradon élő kiváló írónak, — a múlt év decemberében a posta érdekes küldeményt kézbesített.

Egy össze-vissza bélyegezett boríték jött Amerikából s ez a boríték Upton Sinclair kiadóbizottságának összeállításában az illusztris amerikai író műveinek prospektusát tartalmazta.

A vaskos füzetet Sinclair proklamációja zárta be.

Elmondja benne Sinclair, hogy műveinek kiadását — az u. n. Sinclair kiadóbizottság megalakulásáig — a szerző maga volt kénytelen finanszírozni.

Könyveit több ázsiai nyelvre lefordították, az angol, német és francia kiadások nagy tö-

mege lehetővé tették, hogy — szinte a világ minden részében olvasó tábora és lelkes hívei akadtak Sinclair művészetének. A prospektus befejező sorai, amelyekben a következőket írja, egész egyéniségét a maga valóságában mutatják meg:

— „Azok a levelek, amelyek a világ idegen és talán sötétnek hitt részeiből, a testvériség, barátság és megértés szavait hozzák felém, többet érnek nekem, mint az amerikai filmvállalatok valamennyi csekkje együttvéve...

(S, hogy a leírt szavak nem csupán bombasztikus frázisok, azt az 50 ezer dolláros filmajánlatok visszautasításával be is bizonyította Sinclair.)

★

Sz. György tehát megkapta ezt a prospektust. Olvasása után a legnagyobb csodálkozással konstata, hogy abban egyrészt a magyar kiadásokról, másrészt a magyar olvasótábor üdvözlétéről egy árva szót sem talált.

Tollat fogott tehát és levelet írt Amerikába. Rövid, alig pár soros levélben üdvözölte a magyar olvasótábor nevében az amerikai korupció kéréllhetetlen ellenéget — irván, — nem akarja elszalasztani az alkalmat, hogy újabb levéllel gazdagítsa azt a dus fegyvertárat, amely a világ intellektusainak leveléből gyűlt össze, s amely levelek erkölcsi támaszul szolgáltak nehéz harcaiban — Sinclairnek.

Egyben pedig csodálkozásának ad kifeje-

zést Sz. György, hogy a prospektus még csak említést sem tesz a magyar fordításokról, holott Sinclair irodalmának éppen ezeknek a nyomán kiterjedt olvasótábora és tisztelő-köre van a progresszív magyar művész- és intellektuális társadalomban is.

A levélre rövidesen válasz jött. Kilenc angol eredeti Sinclair regényt s egy levelet küldött Amerika Aradnak. A levélben Sinclair meleg hangon mond köszönetet Sz. Györgynek a megemlékezésért azonban, — mint írja, — most már őrajta a csodálkozás sora, mert

regényeiből tudtával soha egyetlen magyar fordítás, illetve kiadás nem jelent meg.

Persze, ezt a leleplezést már nem lehetett válasz nélkül hagyni. Azonnal újabb levél ment Amerikába.

Sz. György kifejtette, hogy Sinclair levele érthetetlen, mert igenis mintegy tíz Sinclair regény jelent már meg, — amely regények szép példányszámot értek el, — ezenkívül pedig a budapesti „Népszava” három eredeti regényt közölt magyar fordításban, folytasásos sorozatban.

Sz. György azt is megírta, hogy — az összes eredeti Sinclair kiadásokon rajta van a varázs-mondatocská: „minden jog a szerzőé.”

Igy aztán, miután kölcsönösen kicsodálkozták magukat, Upton mester megírta a következő levelét, amelyben a leghatározottabban felkéri Sz. Györgyöt, védje meg őt ezektől a kalóztól.

Sz. György erre a kérésre azonnal összekötöttetést létesített dr. Angyal László budapesti ügyvéddel, a szerző-jogok specialistájával. Felvilágosítást kért az amerikai — magyarországi kölcsönösségen alapuló szerzői jogvédelemről. A válasz pedig mindenképpen kielégítő volt, Angyal dr. közölte, hogy az amerikai — magyarországi kölcsönösségi jogvédelem nemcsak hogy fennáll, de a háború után törvényes szankciót nyert.

Mellékeltet küldött Sz. Györgynek egy ügyvédi meghatalmazást, kérve, irassa azt alá Sinclair-rel, hogy a meghatalmazás alapján azonnal eljárasson az ügyben.

A meghatalmazást, egy helyzetismertetéssel egyetemben Sz. azonnal továbbította Amerikába. Rövidesen megérkezett az amerikai válasz,

benne pedig Sinclair közjegyzőileg hitelesített meghatalmazása, amelyben feljogosítja Angyal dr.-t az eljárás folyamatba tételére.

Sz. György tehát most Pestre utazik, ahol az ügyvéddel karöltve azonnal megteszi a lépéseket mindazon kiadók ellen, akik a kalózkidadásokat finanszírozták.

Az eljárásnak külön érdekessége, hogy tekintettel a törvényerőre emelkedett kölcsönös jogvédelemre,

Angyal dr. bűnügyi zárolást akar foganatosítani az összes magyar nyelvű Sinclair kiadások ellen.

★

Sinclair Upton levele egyébként nagyon érdekes irodalmi jelentéseket is tartalmaz. Bekonferálja Sacco és Vanzetti című regényét.

— „Regényem — írja — Boston speciális fertőjével foglalkozik. Valószínűleg már szeptember folyamán megküldhetem Önnek.”

Egyszersmind elmondja, hogy dacára az új kiadásának, leghatásosabb, legérdekesebb művének mégis a Petrolenmot tartja.

Ballá Károly

Franciaország nem mondhat le a fegyverkezésről

Páris. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Painlevé hadügyminiszter vasárnap Meauxban, a marnei csata emlékünnepeken rendezett banketten azt mondta, hogy a Kellog-paktum csak azért vált lehetségessé, mivel Franciaország megnyerte a marnei ütközetet. A mostani emlékünnepe és a párisi paktumhoz való csatlakozás közt nincs semmi ellenmondás Franciaország, hacsak nem akar halálos elővigyázatlanságot elkövetni,

nem mondhat le a fegyverkezésről.

Férfiak, akikre Franciaország sorsa van bízva, sem vak bizalmatlanságot, sem bizalmat nem tanusíthatnak.

Newyork. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Kellog-paktumhoz újabban Törökország, Nikaragua, Mexiko és Guatamala jelentették be csatlakozásukat.

A temesvári rendőrség szenzációs bűnügyben kezdett nyomozni

Hogyan égett le a temesvári tulajdonos regáti szeszgyára?

Temesvár. A Brassói Lapok tudósítójától.) A temesvári rendőrség ma nagystílű bűnügyben kezdte meg a nyomozást. A bűnügy számai Baltameli községig húzódnak. Ez a község a regáti Mehedinti megyében fekszik. s ebben a községben Polacsek Henrik temesvári szeszgyáros egyik gyára nemrégiben teljesen leégett. A gyár leégése gyanús volt a hatóságok előtt, már csak azért is, mert

a gyár ellen nagyarányú szeszcsalás és adóeltilkolás miatt vizsgálat folyt.

Ez a vizsgálat, hogy a gyár leégett, holtpontra jutott, mert a gyár irodájában bent égetek az összes üzletkönyvek is. Az állam kárát mintegy

harminc millióra becsülik. Polacsek Henrik szeszgyáros és Kottek Ferenc cégjegyző ekkor eltűntek,

s ellenük azonnal körözést adtak ki s újabb eljárást indítottak

gyújtogatás és biztosítási csalás miatt.

A galaci rendőrség intézkedése most érkezett le a temesvári rendőrségre, Polacsek temesvári ember, közismert közgazdaság-kapacitás. Temesváron gyönyörű villája van.

A temesvári rendőrség — mint értesülünk, — a legerélyesebb nyomozást indította meg ebben az ügyben.

Románia újabb javaslatot tett Magyarországnak az optánször közvetlen tárgyalására

Apponyi hosszan és sikerrel tárgyalt Brianddal — A kisebbségi kérdés a Népszövetség előtt

Genf. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Minden jel arra vall, hogy a magyar-román optánsperben a nagyhatalmak közreműködésével kompromisszum jön létre. Azok a kulissza mögötti megbeszélések, melyeket a magyar államférfiak az angol és francia államférfiakkal folytatnak s Romániának az az igyekezete, hogy még a tanács összeülése előtt Magyarországot delegátusai útján közvetlen tárgyalásra bírja, nem hagynak kétséget az egyezkedés és kiegyenlítés szelleme iránt.

Antoniade, Románia genfi delegátusa és Titulescu utóda ebben a minőségben a szövetségi titkárnak kormányának nevében levelet adott át, melyet a titkár a tanácsülésen már felolvasott. A levélben bejelenti a román kormány, hogy Magyarországgal az optánsperben változatlanul a közvetlen tárgyalásokat kívánja és meg is jelöli megbízottaiként Petrescu Comnent, Djuvarát és Nastát, a tanácskozás színhelyéül pedig Párist ajánlja. A levél megemlíti, hogy augusztus 9-én felajánlotta jegyzékben a közvetlen tárgyalásokat, de a magyar kormány az ajánlatot tévesen értelmezve visszautasította a tárgyalásokat. Most Románia újab tanujelét akarja adni jóakarátának és a három delegáltat teljes hatalmulag felhatalmazza, hogy tárgyaljanak a magyar kormány, által kinevezendő teljhatalmu delegálttal. A megbízottak megfelelő formában való kinevezése azonnal megtörténik, mielőtt a magyar kormány is kinevezi megbízottait.

A román kormánynak ezzel a javaslatával függ össze nyilván az a tény is, hogy Apponyi hosszasán tárgyalt Brianddal és a kiszivárgott hírek szerint

mindketten optimisztikusan ítélik meg a helyzetet.

Az optánsüggyel függ össze kétségtelenül az is, hogy Walko magyar külügyminiszter egy teljes óráig tartó látogatást tett Cushman angol helyettes külügyminiszternél, s behatóan tárgyalt Unden svéd Rheinsbaden német delegátusokkal szintén az optánskérdésben.

Ezekből a bizalmas megbeszélésekből az következtethető, hogy azon a tanácsülésen, melyen Magyarország kívánsága szerint az optánsügyet napirendre tűzték, már előre elkészített formula alapján fogják lerakni a gyakorlati elintézés alapját, azaz, az optánsügyet olyan széljegyzettel fogják ismét levenni a napirendről, illetőleg elhalasztani, mely a magyar jogi álláspontot honorálja, de a közvetlen tárgyalások szükségének újabb hangsúlyzásával a román presztízst a juniusi határozat kinos szituációjából kiszabadítja.

Állandó kisebbségi bizottság a népszövetségben.

A közgyűlésen a főtitkári jelentés megvitatása során Motta svájci delegátus szövege fel és a döntőbírók jelentőségét hangsúlyozta. Majd a kisebbségi kérdésre tért át és csatlakozott Belaerts véleményéhez, hogy a népszövetség kebelében állandó kisebbségi bizottságot kellene létesíteni. Ha helyes, úgy mond, az a kívánság, hogy a kisebbségek józanságot és mérsékletet tanusítsanak, még jogosabb, hogy

a többségek méltányosak és igazságosak legyenek.

Seipel kancellár azt mondja:

Elengedhetetlen, hogy a világ tudatába végleg behatoljon a kisebbségek ama joga, hogy ragaszkodnak nyelvükhöz, szokásaikhoz és hogy büntetlenül vallhassák magukat a fajúkhöz tartozóknak. A szerencsétlenség abban rejlik, hogy a népek nem értik meg egy-

SEIPEL

mást. Zaleszky lengyel külügyminiszter ellenzi a kisebbségi bizottságok létesítését, szerinte a hármas bizottság teljesen elegendő.

Genfből jelentik még: Magyar részről hivatalosan még nem foglaltak állást a román delegátus bejelentésével szemben. A válasz hétfőre várható.

A magyar kormány valószínűleg elfogadja a román javaslatot

bár nem látszik valószínűnek, hogy ez az újabb lépés elősegítene az érdemleges elintézt.

Argetoianu helyettes külügyminiszter az optánskérdésről.

Bécsből jelentik: A Neue Freie Presse vasárnapi száma hosszabb nyilatkozatot közöl Argetoianu helyettes külügyminiszterrel, aki ebben Magyarország és Románia viszonyával foglalkozik, s az optánsüggyel többek közt ezeket mondja: Le akarunk ülni a zöldasztal mellé Magyarországgal, hogy megbeszéljük az optánsügy komplexumát. Az optánskérdést jelentőségén túlmenőleg fújták fel Magyarországon is. Magyarország most makacsságában arra törekszik, hogy a népszövetséghez meneküljön, de mi azt hisszük, hogy a népszövetség eleget foglalkozott a kérdéssel, mely

el van intézve.

Különben az egész csak pénzkérdés, amelyet legjobb kompenzációs tárgyalásokon tisztázni.

Üdit, szépít, fiatalít a MARGIT-CRÈME

Csak a Népszövetségen keresztül oldható meg előnyösen a stabilizációs külföldi kölcsön

Pop-Csicsó István dr. szenzációs nyilatkozata a nemzeti-paraszt-párt pénzügyi politikájáról — A prezumpatív szenátusi elnök a régi jó erdélyi szellem érvényre-jutásától várja Nagyrománia konszolidálódását

Arad. (A Brassói Lapok tudósítójától.)
Erdélyi nemzeti parasztpárti körökben szokot-
tunk lenni, mondhatni választás előtti hang-
ulat uralkodik. Bár papirforma szerint az or-
szágos képviselő és szenátor-választások be-
járható időn belül nem következnek be, a
nemzeti parasztpárti mozgalmak ősi fészke-
nek meggyének megeléknült ellenzéki moz-
galma feltétlenül figyelmet érdemel. Az ara-
di nemzeti parasztpárti vezetéseket igen sokszor
együtt látni. Szűrös falusi atyafiaknak
szó karavánjai szivárognak be Aradra, hogy
híreket halljanak. Azt, hogy a várható hi-
re csak jók lehetnek, ma már nemcsak nem-
zeti parasztpárti körökben vallják. Kezdi be-
ni a liberálisok, is, hogy igen sok realis
párja volt Pop Csicsó István, a nemzeti pa-
sztpárt veterán vezére lapunk egyik közel-
li számában közölt szenzációs nyilatkozatá-
s.

A liberális uralmat ma már a magas ré-
sztanács indokolatlan és meg nem érthető
indulata sem tarthatja tovább...

Pop Csicsó Istvánnal, akit az ellenzéki
mágyar megalakulása esetére mint a szená-
elnökét emlegetik, igen nehéz mostanában
partalanul beszélni. Az erdélyi román po-
ka „nagy öreg”-je magas korát meghazud-
tevékenységet fejt ki. Fábián-uccai ud-
házának folyósója zsufolásig telve a nap
nden órájában a vezérre várakozó falusiak-
l. Az uccán, amíg a lakásától a Victoria Ta-
nek palotájáig megy, hogy részt vegyen a
gyomult aradi román bank betegágya fölött
tört tanácskozáson néhány percet mégis
ntel a Brassói Lapoknak.

A nemzeti parasztpárt gazdaságpolitiká-
ján szó. Hogyan kezd hozzá kormányra-
ása esetén az ellenzék a szizifuszi munká-
? Várható-e, remélhető-e, hogy az ország
agi javainak jelentős részét ugyszólva ke-
zen tartó liberális párt után, sőt annak el-
őre is, az uralomra jutó ellenzék megte-
ntse az annyira óhajtott konszolidációt?
ndössze néhány perc jut a hatalmas prob-
áknak. És Pop Csicsó Istvánnak vannak
gis szavai, gondolatai, meglátásai, amelyek
vid beszélgetés keretéből az egész ország
lvánossága elé kíváncsiak és osztatlan
eklódásra tarthatnak számot.

Nincs a regátban kamatuzsora törvény.

— Ha az orvosság után kutatunk, — kez-
dik a nyilatkozat, — azal kell kezdenünk
munkát, hogy a bajok okait felfedezzük. Ne-
a erős a meggyőződés, hogy a romániai
asági élet mai kritikus helyzetének elő-
ó oka közel tíz évre vezethető vissza. A
ok gyökere ugyanis szerintem az a sajna-
körülmény, hogy

A régi Romániának nem volt uzsora-törvénye.

Ez idézte elő a fokozatos drágulást. A ban-
25—30 százalékos nyereség-kamatot szed-
aminek egyenes következménye, hogy
indult a verseny a betevők után. A beté-
természetesen kihasználta a konjunktú-
ami maga után vonta a pénzügyi élet tel-
leromlását. A hitelt igénylő gazdasági té-

nyezők nem bírták el a magas kamatot, —
tönkrementek. A csődjárvány áterjedt a
bankokra is, ami újabb katasztrófák bekövet-
kezését idézte elő.

Egyedüli orvosság az erdélyi kamatuzsoratörvény lett volna.

— A bajon, — folytatja a volt miniszter,
— lehetett volna segíteni, ha a kormányok
nem a kereskedelem-ellenes spekulatörvényen
lovagolnak, hanem

még idejekorán megfékezik a kamat-uzsorat.

Ez minden nehézség nélkül keresztülvihe-
tő lett volna, ha az egész országra általánosít-
ják a régi magyar jogvédelmet, amelyet az
erdélyi igazságszolgáltatás az uzsora elhara-
pódzása ellen gyakorolt. A régi erdélyi tör-
vények ugyanis nemcsak a súlyos következményekkel járó kamatuzsorat büntették, ha-
nem súlyos büntetésekkel sújtották azt az
uzsorat is, amely alkalmas lehetett volna rá,
hogy az adós anyagi romlását előidézze.

— Sajnos, ennek a törvénynek általánosí-
tása nem történt meg. sőt ennek éppen az el-
lenkezője következett be. A régi gazdasági
életben uralkodó hitelarchia Erdélyben is
elharapódzott. Nem büntették az uzsorat, így
érthető, hogy a gyarmati nivóra süllyesztett Er-
dély fokozottan megsínylette a gazdasági de-
konjunktura pusztító rohamát.

A gazdasági program sarkalatos alapelve az adósok törvényes védelme az uzsora ellen.

A nemzeti parasztpárt — vonja le a kö-
vetkeztetést Pop Csicsó — hivatása magasla-

Csak a Népszövetségen keresztül...

— A nemzeti parasztpárt, — vonja le is-
mét a konkluziót Pop Csicsó István — tu-
datában van annak, hogy a külföldi hitel nem
ajándék, hanem kölcsön, amelyet vissza kell
fizetni és amely végeredményében az adófi-
zető polgárság terhére és veszélyére megy.
Ha a külföldi kölcsönnel előnytelen üzletet kö-
tünk, évtizedekre sújtjuk újabb elviselhetet-
len terhekké az adófizető polgárságot. Ugy
tudom, hogy pártom is, de én határozottan
azon az állásponton vagyok, hogy a stabili-
zációs kölcsön egyedül és kizárólagosan a
népszövetségen keresztül oldható meg előnyö-
sen.

— Ha a népszövetség hatalmas nemzet-
közi tekintélyének és el nem vitatható nem-
zetközi hatalmának igénybe vétele mellett
bonyolítjuk le a stabilizációs külföldi köl-
csönünket, nemcsak arra nyerünk garanciát,
hogy az ország polgárságát megszabadítjuk a
közvetítők és kijárók milliós jutalékainak ki-
izzadásától, hanem arra is, hogy a kölcsön ka-
pott milliárdok valóban a lej stabilizációját és
az ország javát szolgálják-e.

— A népszövetségen keresztül leh nyol-
tott stabilizációs kölcsön perfektuálásának
pusztá birtok, hogy helyre állítsa a nyugati
gazdasági tényezőknek Romániával szemben
sok tekintetben indokoltan megingott bizalmát
és hozzá nem is ütközik elháríthatatlan aka-
dályokba, mert erős a meggyőződés, hogy

az összes államok nagy érdeke, hogy a gazdasági egyensúly minden állam- ban, így Romániában is, helyreálljon.

Ez csak akkor történhetik meg, ha a stabili-
zációs kölcsön a legelőnyösebb forrásból
ered és a leghatásosabb ellenőrzés mellett
folyósítatik.

Hogyan kell beédesgetni a külföldi magántőkét?

— A fentiek, — felel közbevetett kérdé-
sünkre a volt miniszter, — nem zárják ki,
hogy a külföld nagynevű magán-pénzcsoport-
jaival is érintkezésbe lépünk. A külföldi tő-
kének az országba édesgetése érdekében a
nemzeti parasztpárt hathatós intézkedéseket
foganatosít. Szigorú törvényeket fogunk hozni,
amelyek úgy a külföldi, mint a belföldi tőké-
ket és vállalatokat védelemben részesítik és

Astra (Apollo) Mozgó
Jön a 39 tagu
Doni kozák kórus.
Csak egy este!

2400

tán fog állani, amikor a gazdasági élet irányi-
tását a kezébe veszi. Ez minden valószínűség
szerint rövid időn belül be is fog következni.
Amikor is a

nemzeti parasztpárt kötelességének tartja, hogy a hitellel anomáliáinak ha- ladéktalanul véget vessen.

A hitellel régi rendjének sürgős helyro-
állítására lesz az első dolgunk. Programmunk-
ban van, hogy a legszigorúbb rendszabályokat
is alkalmazni fogjuk a szorult helyzetbe ker-
getett adós veszendő ekzisztenciájának hatha-
tós védelme érdekében.

Hogyan kell a lejstabilizációt megoldani?

Romániát a fenyegető csődtől csak a lej
mielőbbi stabilizációja mentheti meg. Ezt ter-
mészetesen külföldi kölcsön nélkül nem lehet
megoldani. A probléma azonban ezzel még
a legkevésbé sincs elintézve. Milyen legyen
ez a kölcsön?

— Magánbankházak és magánérdekeltsé-
gek még ha olyannyira külföldiek is, nem
igen nyújtják azt az előnyös kölcsönt, a
mire nekünk engedhetetlenül szükségünk van.
A magánérdekeltségek útján eszközölt sta-
bilizációs kölcsönakciók lebonyolításánál bi-
zonyos közvetítők és bizonyos kijárók busás
jutalékokhoz juthatnak ugyan, de ez nem-
csak horribilisan drágítaná, hanem egyenesen
irreálisra, sőt kártékonyra tenné a stabilizá-
ciós kölcsönt. A liberális párt összetételéből
folyik, hogy amikor az ország gazdasági éle-
tére ekzisztenciális jelentőségű problémákat
old meg, úgy keveri a kártyát, hogy oszlopos
párttagjai milliós keresetekhez juthassanak.

nagyon természetes, hogy ennek szükségsze-
rű követelménye prompt, pártatlan és szigo-
ru igazságszolgáltatás.

A régi jó erdélyi szellem...

— A nemzeti parasztpártnak valóban van
hitele a külföldön. Ennek a hitelnek erkölcsi
garanciája, hogy pártunk reprezentánsai kö-
zül igen sokan rendkívül szimpatikusak a vi-
lág legnagyobb államférfiai előtt és nem átal-
lom mondani, hogy

sokan nagy reményt fűznek pénzügyi szempontból is az ugynevezett erdélyi szellem érvényesüléséhez.

Ennek a szellemnek követése nem regiona-
lizmus részünkről. Távol áll attól, mintha a
nagy férfiak által reprezentált igazi régi re-
gati szellemet lekicsinyelnék. Ugy értettem,
hogy ez a szellem, amely a tiszta közéleti er-
kölcset jelenti, fegyver a kezünkben és egy-
ben garancia, hogy gazdasági téren is felébe
kerülünk az ország terhére meggazdagodott
liberális pártnak.

A rendelkezésünkre álló tíz perc letelt
Pop Csicsó Istvánnak így nem volt ideje meg-
mondani, hogy a régi jó erdélyi szellem meg-
szentelt terület, amelyen kulturális és gazda-
sági törekvésekben egyaránt békésen megfér
egymás mellett az erdélyi román, az erdélyi
magyar és az erdélyi német.

Némedy Gábor.

Halló!

L 187 Vidékiek figyelmébe! L 187

Mindenki 187 lejjel, tehát nevetségesen kis összeggel
a következő hölgyeknek való cikkeket szerezheti be:
Egy pár félcipő, garantáltan valódi bőrtáppal, amelyeket a
Tanasse revü is használt, egy pár harisnya, egy pár selyem ha-
risnyakötő, egy doboz puder, egy üveg parfüm, egy üveg kölni
víz, egy tubus ajakir. — Utánvételes kiküldés az ország minden
részébe. Postaköltség 23 lej. 3 garitúra rendelésnél 1 pár cipőt
ingyen adunk. Adja lei még ma rendelését a következő címre

Oficul Orientului

București III., Str. Lascar Catargi 16.

248

Ó étvágy
Jobb egészség
elérésére
Legjobb hatású az
Előpataki víz

2476

INGYEN

8045

1828 - 1928
Jubileumi kiadás

1828 - 1928
Jubileumi kiadás

TOLSZTOJ MŰVEI

Összes regényei és elbeszélései.

Rövidesen megjelennek.

Elhatároztuk, hogy ezeknek a szép és világhírű regényeknek nagy részét

INGYEN

adjuk, így tehát e lapnak azok az olvasói, akik az alant található szelvényt tíz napon belül a lent feltüntetett címre elküldik, ingyen kaphatják a kiadásunkban megjelenő **TOLSZTOJ MŰVEIT** teljes 32 kötetben körítve 5-6000 oldal terjedelemben. Könyvkiadóvállalatunk kiadványait teljes kiadásban Balla Mihály, Karinthy Frigyes, Lándor Tivadar, Schöpflin Aladár, Sebestyén Károly dr., Szini Gula stb. stb. fordították.

Tolsztoj az emberi testvériség eszméjének nagy apostola. Nagy emberi közösségről álmódzott, amely az evangéliumi szelídség és szeretet alapján áll. Ezenfelül az írásnak is olyan nagy művésze, hogy az első közt is a legelső. Prófétai önzetlenségével és térítő erejével egész életén át arra törekedett, hogy eszméi mennél szélesebb néprétegekhez eljussanak. A Gutenberg-Vállalat Tolsztoj szellemében vél cselekedni, amikor műveit el akarja juttatni a legszerényebb asztalra. — Tolsztoj Leó regényei és elbeszélései szép nyomásban jelennek meg és csak a hirdetés és csomagolásért kérünk kötetenként 31 fillérnyi megtérítést. A szétküldés négy köteles sorozatonként, a tényleges portókölttség megtérítése ellenében történik, avagy portómentesen vehető át kiadóhivatalunkban, abban a sorrendben, ahogy a megrendelések beérkeztek. Kiadásunk a következő érdekesítő műveket foglalja magában:

Feltámadás, Karenina Anna, Háboru és béke, Kreutzer szonáta, Kozákok, Sevastopol, Hadzsi Murat, Iljitsch Iván halála, Gyermekek, Kamaszok, Ifjúság, Ur és szolga, Legendák, A két huszár, stb.

Jelen ajánlatunk csak azokra a szelvényekre vonatkozik, amelyek 10 napon belül beküldetnek:

**Christensen és Társa
GUTENBERG**

könyvkiadóvállalat

Budapest, IV. Váci-utca 17. lélem.
Telefon: Teréz 291-65.

Mindennemű pénzküldemény egyelőre mellőzendő.

SZELVÉNY.

113. szám.

Alulírott Tolsztoj összes fent hirdetett műveit ingyen kívánja. Atvételi elismerést és szállítási értesítést kérünk.

Név: _____

Lakhely (utca) _____

Posta _____

Total vagy nem total?

Nemzetgyalázás-e ha magyarul van kiállítva a szállodai számla?

Nagyvárada. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A nagyváradi Park-szállóról már akkor is híres ember volt Vaiszlovich Emil, amíg nem verték be a fejét. Eppen a kemény fejről volt híres a milliomos szállodás, aki különös rendszabályokat léptetett életbe szállodájában és abból egy hajszálnyit sem enged. — Nincs olyan magas vendég, akinek a kedvéért eltérne a házirendtől.

Igaz, hogy a Parknak csudájára járhat bárki, antik butoraival, perzsáival, képeivel, vakító tisztaságával páratlan az egész országban. Jóhírét ma már a világ minden részében ismerik és a Morning Post szerkesztője, amikor egyszer erre járt, cikksorozatában külön fejezetet szentelt a váradi hotelesnek, akinek a szobáiba nő és férfi együtt csak akkor léphet be, ha hivatalos okmány áll rendelkezésükre, amellyel családi helyzetüket rendben igazolhatják. Legutóbb Miklós régens lakott a Parkban, de heteket töltött Vaiszlovich szállodájában Károly extrónörökös is. Vaiszlovich pedantériája a legmagasabb személyiségekkel szemben sem enyhül és hiába érték támadások, hogy Péchy Erzsinek, Billér Irénnek nem adott apartmant, mert a társalkodónőjüknek is szobát akartak nyitni, hogy a „Hegyek alján” világhírű komponistáját csak úgy engedte be, hogy titkárnője s későbbi felesége egy internacionális értékű svéd írónő csak az épület egy másik szárnyában lakhatott, Vaiszlovich törhetetlenül kitart elvei mellett. Amikor egy kolozsvári nős földbirtokos tulajdona az eszén és a barátnőjét feleségeként szerepeltette, úgy, hogy fényképét az utlevelébe ragasztotta, Vaiszlovich kegyetlen bosszút állt, amikor rájött a turpisságra. Vásárolt egy rózsaszínű selyem kombinét és elküldötte a földbirtokos felesége címére a következő pár sor kíséretében: „Méltóságos asszonyom! Legutóbbi nagyváradi tartózkodása alkalmával, amikor férjével együtt szállodámban lakott, itt méltóztatott felejtetni a mellékelt csomagot...” Ennek az esetnek válpör lett a vége. Mindezeket azért mondtuk el előjáróba, hogy még nyilvánvalóbbá tegyük, hogy Vaiszlovichot nem vezette elfogultság Anastasiu Dumitru bukaresti inspektorral szemben sem. Anastasiu Dumitru két szobát bérelt Vaiszlovichtól a maga és családtagjai számára. Vaiszlovich aztán megtudta, hogy a bukaresti inspektor a cselédjét is családtagnak jelentette be, ismerve az ő szállodai elvét. Lehet, hogy unszociális gondolkodásra vall, lehet, hogy Vaiszlovich más magyarázatát tudná adni, hogy alkalmazottat nem enged a sok millió értékkel felszerelt luxushotelbe, az eset következménye részéről az lett, hogy másnapra kitétte a bukaresti inspektor.

Anastasiu Dumitru, amikor visszatért a szállóba, csomagjai gondosan bepakolva ott várták a hallban. Az inspektor éktelen haragra gyúlt és mit csinál egy bukaresti inspektor, ha Nagyváradon valakire megharagszik?

Felszaladt a rendőrségre és feljelentette Vaiszlovich Emilt nemzetgyalázásért. Amikor Anastasiu Dumitru felszólították adja elő, mire alapítványait, a személyi sérelmen túl csak egy bizonyítékot prezentált az inspektor diadalmán:

a szállodai számlát!

— Ime, itt van, kiállította, hogy ez az ember dühös ellensége mindennek, ami román, hotelszámlát is magyar nyelven állítja ki, hogy a külföldiek előtt kompromittálja az országot! (?)

A vád alapján Vaiszlovichot beidézték a rendőrségre, aki elmondotta, hogy miért tért ki az inspektor. A szállodai számlára pedig kiderült, hogy azon, — bár nyugodtan állhatta volna ki magyar nyelven is, miután románul nem tud, — egy magyar szó csupán, a számoszlop tövében, ez: *total*. Az aláhúzás alatt.

— Miért nem az van, hogy total, mert total az inspektor, total! total! Hol vagyunk? Total!

A nemzetgyalázás így omlott össze, után total idezsugorodtak a vádak. Total gyűlölködő kis ügy s külön is és összesen. Vaiszlovich total kellemetlen figura, nagyképi ideitlen erkölcsrendészetével, de total jellemes alak az inspektor ur is, aki a mulatogosan bogaras szállodatulajdonos ideitlenségét nemzetgyalázással felfújja. Csak egy nem értünk. Miért mennek az emberek ebbe a szállóba, amikor a többi nagyváradi szállóban békében hagyják őket is, a cselédjüket is.

Wilkowszki litván városkában egy fasiszta szervezet véres pogromot rendezett

A rendőrség tétlenül nézte a vérfürdőt

Kovno. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Tegnap Wilkowszki litván városkában

a Vafarkas nevű fasisztaszervezet véres pogromot rendezett Grigolunszki Szlovacki ezredes vezetése alatt.

A fasiszták megrohanták a zsidók házait, a férfiakat lekasztolták, az asszonyokat megbecstelenítették. A kovnoi kórház megtelt sebesültekkel. A rendőrség a vérfürdőt tétlenül nézte végig.

Egy nagyváradi gyógyszerész egy méter távolságból revolverpárbaütést vivott egy tűzérhadnaggal

Tragikus párviadal a hűtlen asszonyért egy bukaresti szálloda portásfülkéjében

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Boulevard Elisabeta és a Belvedere-ntca sarkán levő Hotel Princiar portásfülkéjében egy nagyváradi magyar gyógyszerész és egy bukaresti tűzérhadnagy között olyan párviadal játszódott le tegnap az esti órákban,

amely a párbaütés történetében teljesen egyedül áll.

Öt lövés

Este nyolc óra körül, amikor a forgalom valamennyire csökkent, a Princiar szálloda halljában egy háromtagú társaság jelent meg: Kiss József tartalékos kapitány, nagyváradi gyógyszerész, Constantineu Péter tűzérhadnagy és Teodorescu Mária előkelő ploestii urihölgy.

A társaság arra kérte a portást, hogy néhány percig, amíg egy levelet megírnak, engedje át nekik a fülkéjét. A portás teljesítette a kérést, a társaság pedig látszat szerint a legbekéesebb egyetértésben bevonult a szobácskába. Alig voltak bent néhány percig, hirtelen öt revolverlövés dördült el, majd

a hadnagy és a hölgy vérző fejjel kihajoltak a fülkéből és „Jaj megöltek!” felkiáltással gyors futással eltávoztak a szállodából.

A jónevű, uri hotelben, amelyben nem igen szoktak botrányok előfordulni, természetesen óriási pánik támadt a jelenetre. A hotel igazgatója és a portás a fülkébe siettek, ahol

a földön fetrengve, agonizálva találta meg Kiss József nagyváradi gyógyszerészt, aki életveszélyes koponyalövést kapott.

A rendőrség az első félórán teljesen táncstalanul állott, mert a tragédia szereplőiről senki sem tudott felvilágosítást adni. Kilenc órákor azonban bekötözött fejjel váratlanul ismét megjelent a szállodában Constantineu hadnagy és Teodorescu Mária, akiket gyilkosság gyanúja miatt azonnal őrizetbe vettek.

Párbaütés a fülkében

A kihallgatás folyamán a hölgy előadta, hogy két hónappal ezelőtt férje megbetegedett és kórházba került. Ő mindennap felkereste férjét a betegágyánál s így ismerkedett meg a tűzérhadnaggal. Az ismeretségből hamarosan szerelem fejlődött, amelyet gyorsan követett az összeköltözés. A beteg férj hiába várta feleségét, a látogatások kimaradtak.

Tegnap este a véletlen összesodorta őket a Princiar szálloda bejáratánál. Kiss odalépett hozzájuk és így szólt:

— Nem akarok semmit, csupán azt, hogy Mária írjon egy levelet volt feleségemnek, amelyben bizonyítsa be, hogy már nem élünk együtt. Gyerünk be a portásfülkébe...

S ezzel beléptek a szállodába. Mikor azonban az asszony a levelet megkezdte, a gyógyszerész revolvert rántott és feléjük lőtt. Ők kihajoltak és egyébről nem tudnak. Azt sem sejtik, hogy a gyógyszerész miképpen sebesült meg halálosan.

A hatóságok a portásfülkében meg is találták a megkezdett levelet, amely a következő megszólítással kezdődik:

— Ma chère Rozika!

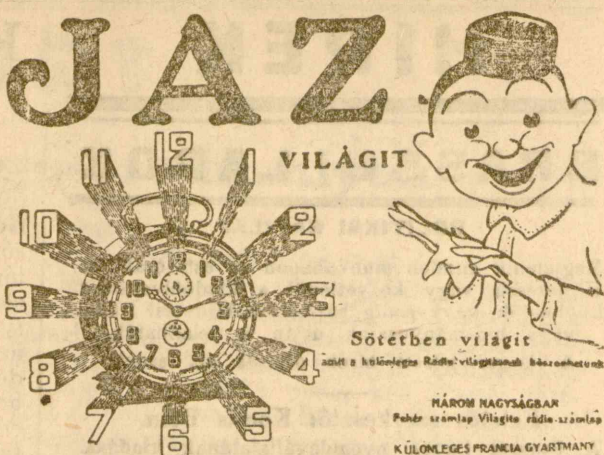
A fülkéből a tragédia megtörténte előtt szóváltás szűrődött ki, amelynek egyes részeit a portás megértette. Ebből szinte a bizonyossággal kiderült az, hogy a gyógyszerész és a tűzérhadnagy összeszólkóztak és pillanatnyi elhatározással

egy méter távolságból párbaütést vívtak egymással.

Megkezdődött Kolozsváron a kommunista monstrepör tárgyalása

Kolozsvár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kolozsvári hadbírószék hétfőn reggel 8 órára tüzte ki tárgyalásra a nagyváradi, kolozsvári és aradi kommunista szervezkedéssel vádolt munkások büntetését. A vádlottak, tanúk, a védelem és az érdeklődők száma meghaladja az ezret is.

A hadügyminiszter erre a tárgyalásra külön bíróságot delegált. A külön bíróság elnöke Pácalá ezredes, a nagy tömegre való tekintettel a hadbírószék épületében meg se kezdte a tárgyalást, hanem kihirdette, hogy délután 3 órákor a törvényszék leg-

LEGMEGBIZHATÓBB PRECÍZ EBRESZTŐ

Meghalt a bukaresti revolverpárbaütés magyar résztvevője

Legújabb jelentéseink szerint Kiss gyógyszerész ma délelőtt anélkül, hogy eszméletét egy pillanatra is visszanyerte volna,

a katonai kórházban belehalt sérüléseibe.

Constantineu hadnagy, akit tudvalevőleg letartóztattak, hirtelen rosszabbul lett és állapota válságosra fordult. Ma délután megoperálják, de állapota teljesen reménytelen.

Balán alsóteste gyógyíthatatlanul megbénult

Folynak a kihallgatások a fogarasi kórházban — Processzió a betegágy körül Titokban tartják a bandita vallomásait

Brassó. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A tegnapi és tegnap esti napon Simionescu vizsgálóbíró vezetésével tovább folytak a kihallgatások a fogarasi kórházban. Balán teljes beismerésben van és összes büntetteiről részletes vallomást tesz, azonban a vizsgálat a vallomásokat valószínűleg főképpen azért, mert a banditával kapcsolatban több nő önhibáján kívül szerepel, titokban tartják.

A haramia a vallomások során nagymértékű cinizmusról tesz tanúságot és megbánást egyáltalában nem mutat. Sőt azt is őszintén megmondja, hogy amennyiben letartóztatása nem kövekezik be,

áldozatainak számát megszorította volna.

A hatóságok vezetőiben általában az a nézet alakult ki, hogy a bandita népszerű hősné tartja magát s ezért dicsekszik véres cselekedeteivel, sőt még gyilkossági szándékainak cinikus feltárással is igyekezik bünlajstromát szaporítani.

A fogarasi kórháztól nyert értesüléseink szerint most már bizonyossá vehető, hogy a bandita felépül, illetve az, hogy a csendőrgolyó által okozott sebhe nem pusztul bele. Ellenben

Balán alsóteste a csípőtől lefelé tegnap mind a két lábszárral együtt teljesen megbénult.

Hogy mi okozta ezt a váratlan bénulást,

azt még nem lehetett pontosan megállapítani, azonban az orvosok egybehangzó véleménye szerint

a bénulás gyógyíthatatlan természetű.

A kiszámíthatatlan véletlen tehát önmaga gondoskodott arról, hogy a haramia többet ne szökhessen meg és borzalmas szereplése mindörökké végetérjen. Balán pályája tehát úgy végződött be, hogy tehetetlen roncs válik belőle, aki éltének utolsó napjáig a börtöncellában elmélkedhetik cselekedetei felől.

A fogarasi kórházban egyébként valóságos processzió folyik: az emberek, akik heteken át rettegtek a vérszomjas haramiától, most tömegesen keresik fel a betegágyát, melyben hangtalanul, de néha a bosszuvágytól vérbenforgó szemekkel, tehetetlen mozdulatlan-ságban bámulja kíváncsi látogatóit Balán.

A resiczai vasművek elbocsátották a kisebbségi tisztviselőket

Temesvár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Nemcsak a bányavidéken, hanem az egész Bánságban nagy feltűnést keltett az a hír, hogy a resiczai vasművek igazgatósága százötven tisztviselőnek váratlanul felmondott. A felmondottak valamennyien kisebbségi. Amikor a gyártás felmondás ügyében az igazgatóságnál érdeklődtek, azt a választ kapták, hogy az elbocsátások az üzemek leépítésével vannak összefüggésben.

Ezzel szemben tény az, hogy a resiczai műveknél szó sincs leépítésről, hanem egyszerűen ki akarják cserélni a kisebbségi tisztviselőket regátbeliekkel.

MÉG 10 NAPIG!

nyitva van az üzletünk, azalatt vásárolhatja a

legszebb őszi és téli árut mélyen leszállított áron.

10 nap múlva átépítés miatt bezárjuk.

ASCHER TESTVÉREK BRASOV, KAPU-UTCA 5.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda, vagy bizományosaink útján is feladhatók. A *-gal jelzett hírek díjazás alá esnek.

Felelős szerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavidálatának kiadása.

Előfizetési díjak Brassóban: egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 400 lej, egy évre 900 lej. Kézbesítési díj külön fizetendő. Előfizetési díjak vidékre: egy óra 100, negyedévre 270, félévre 520, egy évre 1000 lej. — Külföldre: negyedévre 420, félévre 820, egész évre 1600 lej.

Bizonyítékokat keres a szatmári rendőrség az utlevélcserélés ügyében. Pár nappal ezelőtt részletesen írtuk meg azt a mindenképpen érdekes párvíadalt, amit a szatmári és nagyváradai rendőrprefektusok vívniak egymással. Amint ismeretes, a szatmári rendőrprefektura azzal vádolta meg Puticiu Traian nagyváradai prefektust, hogy agent provokatörököt fogadott fel s ezek segítségével akarta a szatmári rendőrséget egy hamis utlevél kiállításába beugratni. Puticiu Traian természetesen koholmányának minősítette az egész vádat s kijelentette, hogy az utlevélcserélő Weinrebet nem is ismeri, így tehát nem is adhatott neki megbízást. A szatmári rendőrség ezzel szemben bizonyítékokat keres arra, hogy Weinreb összeköttetésben volt a nagyváradai rendőrséggel. Tudósítónk jelentése szerint erre sikerült is bizonyítékot szerezni. A bizonyíték egy levél, amit Várkonyi nagyváradai detektív írt a Dacia szálloda portásának s amit maga Weinreb kézbesített ki a címzettnek. A levél így szól: „Kedves Lajos! Legyen szíves s sorok átadójának szobát adni. En odaérkezésemkor elintézem. Várkonyi.” A szatmári rendőrség azt hiszi, hogy ez a levél döntő bizonyítékot szolgáltat. Weinrebet egyébként átadták az ügyészségnek.

Egy aradi gyárigazgató autószerencsétlensége. Temesvárról jelentik: Lóránd Emánuel, az Aradi Textilipar R. T. vezérigazgatója tegnap egy tisztviselője esküvőjére autót utazott Aradra. A Vinga közelében levő botrányosan rossz országúton az autó az országútról az árokba fordult és mag alá temette Lórándot és a sofőrt. Mindketten súlyosan megsebesültek és a kórházba szállították őket.

Egy magyar jogi professzor halála. Budapestről jelentik: Nagy Elek, volt vatikáni követ édesatyja, Nagy Ferenc, valóságos belső titkos tanácsos, a kiváló kereskedelmi jogász hetvenhat éves korában elhunyt.

A brassói róm. kath. nőegyesület közbejött akadályok miatt szeptember 13-án, csütörtök d. n. 5 órakor tartja havi rendes választmányi gyűlését. Tárgyak: Mult gyűlés jegyzőkönyve. Beszámoló a kolozsvári nőszövetségi kongresszusról, tartja: Zakariás Erzsébet, ügyvezető alelnök. Szakosztályok jelentése. Indítványok. Kérjük a tagokat jelenjenek meg pontosan és teljes számban a gyűlésen. Az elnökség.

**NEM butorkereskedő
NEM butorgyár
NEM asztalosmester**

hanem

lakásberendező
(Innenarchitektúr)

Tervezünk és készíttünk
a kor szellemének
megfelelő stílusok-
ban lakás, üzlet,
bank, szálloda
stb. berende-
zéseket

**BUREAU
RINGLER - JEDDY**
Iparművészeti telep
TÂRGU MUREŞ
(Marosvásárhely).

2005

Hogyan lehet megakadályozni a háborukat?

Írta: JEREMIAH SMITH,

a Népszövetség volt magyarországi főbiztosa

Boston. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Azokban az években, amelyeket mint a Népszövetség főbiztosa Magyarországon, Európában töltöttem, rájöttem arra, hogy a világháborút is felülmúló új háború kitörése csak idő kérdése, ha a dolgoknak szabad folyást engednek úgy, mint azelőtt. Kizárólag a nemzetközi ügyek jelenlegi elintézési módszereinek és szellemének gyökeres változása hozhatja meg a viszonyok javulását. Ebből a célból különböző gyógyszereket ajánlanak. Így például egyesek úgy vélik, hogy a háborút törvénytelennek kell minősíteni, avagy nemzetközi döntőbírókat létesíteni. Mások a népszövetségben látják a gyógyszert. Brian viszont szerződéseket ajánl az esetleges viták békés elintézésére. Houghton nagykövet azt javasolja, hogy az összes külügyek elintézése ugyanúgy történjék, mint a belügyeké, vagyis egyetlen nemzet se vonuljon háborúba addig, amíg a népszavazás nem dönt a béke és a háború kérdéséről.

Melyik a legjobb ezen gyógyszerek közül? Véleményem szerint kizárólag egyetlen egy eszköz alkalmas a háború megakadályozására és ezek a népek közvéleménye, a világ leghatásosabb erőforrása. Azelőtt sohasem létezett nemzetközi közvélemény. Nemzetközi ügyekben sohasem volt morális standard. A külügyi hivatalok vezetői, a legkiválóbb jellemek olyan módszereket vettek igénybe, amelyeknek alkalmazása magán-

ügyekben sohasem jutott volna eszükbe.

Csak egyetlen példára akarok emlékeztetni: a népszövetség egyik incidensére, amely a Görögország és Bulgária között történt határviellongások tárgyalása alkalmával adódott elő. Az elnök megkérdezte Görögország képviselőjét: hajlandó-e elfogadni a népszövetség által ajánlott feltételeket. A görög delegátus felállt és körülnézett. Szemben vele 11 különböző és a kérdésben teljesen érdektelen állam 11 képviselője ült. Elfordította fejét és észrevette a teremben levő 70 újságíró, akik meghegyezett cernzával készülődtek elmondandó szavainak leírására. Lehetetlen volt számára nyilvánosan kijelenteni, hogy a görög kormány nem fogadja el a népszövetség javaslatát, mert a következő pillanatban a földkerekség minden részébe elvitt volna a táviró a hírt, hogy Görögország háborúba készül Bulgáriával szemben. Véleményem szerint ez a legbiztosabb módszer visszatartani az országokat arra, hogy romlásukba rohanjanak. A nagy nyilvánosság, a sajtó képviselői előtt minden politikai kétszer meg fogja gondolni mondanivalóját és ha mégis erkölcstelen és teljesíthetetlen követeléseket támaszt, úgy szemben fogja magát találni az egész világ közvéleményét. Ez a példa bizonyítéka a nyilvánosság rendkívüli hatalmának és egyúttal megmutatja a háború megakadályozásának legbiztosabb módozatát.

LEGUJABB

22 halott egy milánói autóversenyen

Milánó. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A milánói autóversenyen, melyet tudvalevőleg az Európa-bajnokságokért folytatnak le, tegnap délután súlyos szerencsétlenség történt.

Az egyik versenykocsi, mely Masserafi vezetésével a Milánóhoz közel eső Motta kösénél 200 kilométeres óránkénti sebességgel haladtak el, defektet kapott, belerohant egy

másik kocsi, majd mind a két gép az út szélén álló nézőközönség soraiba rohant. A szerencsétlenség nyomán óriási pánik keletkezett. Az óriási embertömeg fejétvesztve kezdett tolongani és a zürzavarban számos embert agyontapostak. A balesetnek eddig 22 halott és 37 súlyos sebesült áldozata van.

Schorr bukaresti főrabbi Mittelman érdekeiben interveniált az igazságügyminiszternél

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Schorr bukaresti főrabbi ma délelőtt felkereste Stelian Popescu igazságügyminisztert, akinek a gyilkosság vádja miatt kilenc évszázados börtönre ítélt Mittelman marosvásárhelyi mérsáros érdekében memorandumot nyújtott át. A memorandum kifejti, hogy Mittelman az összes utólagosan felmerült bi-

zonyító körülmények tanúsága szerint ártatlannak ítélték el s ezért méltányos a védelemnek azt a kérését teljesíteni, hogy az áldozat exhumálását rendeljék el.

Stelian Popescu kijelentette Schornak, hogy a memorandumot jóakarattal vizsgálja meg s az exhumálási kérésnek helyt fog adni.

Bratianu Vintila szombaton érkezik vissza Romániába

A miniszterelnök San-Remóban tanácskozott Titulescuval — Ujból elhalasztották a román-német tárgyalásokat — Stelian Popescu lemondása minden pillanatban várható

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Bratianu Vintila miniszterelnök szombaton érkezik vissza Romániába. Először Mihaestiben levő birtokára utazik, ahol 3 napig fog tartózkodni. Itt megérkezésének napján felkeresi két liberális képviselő, akik Duca megbízásából ismertetni fogják a helyzetet a miniszterelnök előtt.

Bratianu Olaszországon keresztül jött hazafelé Franciaországból. A kormányfő San-Remóban előzetes elhatározása ellenére hosszas tanácskozásokat folytatott Titulescuval.

A miniszterelnök elsősorban a belpolitikai válság kérdésével fog foglalkozni.

A liberális párt kebelében a krízis egyre élesebb lesz.

A párt többsége most már határozott formában állást foglal egyes miniszterek ellen, s különösen Stelian Popescuval szemben észlelhető nagy elégedetlenség. Az igazságügyminiszter lemondása minden pillanatban várható

s lehet, hogy még a miniszterelnök visszaérkezése előtt bekövetkezik.

A Cuvantul közlése szerint a német-román tárgyalásokat ismét elhalasztották. A megbeszélések csak szeptember 20-án kezdődnek.

Porráégett a Bánság egyik legnagyobb malma

Temesvárról jelentik: Tegnap hatalmas tűz pusztított a város közelében levő Mercifalván, ahol a nagymalom, mely a Bánság egyik leghatalmasabb malmalma volt, teljesen leégett. A temesvári tűzoltóság teljes készséggel autókön szállott ki a tüzhöz, azonban a malmot már nem lehetett megmenteni, így munkájuk csak a lokalizálásra szorult. A kár 15–18 millióra rug, mely biztosítás révén egyrészt megtérül. A vizsgálatot a hatóságok megindították.

Hirdessen a Brassói Lapokban!

SPORT

Erdélyi labdarugó-eredmények

Brassó:

Teljes erővel megindult a bajnoki szezon, de sajnos, olyan körülmények között, melyek a város sportközösségének legnagyobb felháborodását váltották ki. A brassói Bírák Bizottsága a szombati és vasárnapi mérkőzésekre nem delegált bírót.

A BB-nek rendes heti gyűlése csütörtök este szokott lenni, s ekkor szokták megkapni a labdarugószakosztálytól a vasárnapi mérkőzések sorrendjét s ennek alapján szokták delegálni a bírót. A múlt héten véletlenül egybeesett a labdarugószakosztályi sorsolási gyűlés és a BB gyűlése és így nem volt mód arra, hogy a BB-t értesítsék a szombati és vasárnapi bajnoki mérkőzésekről. Péntek reggel lehetett csak kérni bírót, azonban a bírótestület vezetőségétől azt a választ kapták, hogy nem áll módjukban bírót kiküldeni a mérkőzések levezetésére.

Szombatra és vasárnapra összesen hét mérkőzés volt kitzve, közöttük kettő elsőosztályu bajnoki s a hét mérkőzés bíró nélkül maradt.

A brassói mérkőzések nagyrészt ilyenformán szükségbírókkal vezették le, kivéve a két bajnokit, amelyeken Tóth segesvári bíró működött.

Brasovia—IAR 3:1 (2:1)

Elsőosztályu bajnoki mérkőzés. Bíró Tóth. A régi bajnokcsapat Várhegyi és Kóthy nélkül is meglepetésszerű friss, lelkes játékkal megérdemelten győzött a repülőgépgyár csapata felett, Herberth, Nagy III. és Kabdebó góljaival. Az IAR gólját Czoppel rugta. Tóth jól vezette a játékot.

Olympia—Ioria 1:0 (0:0)

Elsőosztályu bajnoki mérkőzés. Bíró Tóth. Az elsőosztály legfrissebb csapata, az Ioria, hatalmas meglepetést szerzett nemcsak az Olympiának, hanem a közönségnek is és a győzelme a levegőben lógott.

Coltea—Brasovia 4:3 (2:1)

Barátságos mérkőzés. Bírák Weisz és Ruzicska.

BMTE komb.—Brasovia komb. 12:2 (7:1)

Bíró Albu.

Viktória—Ioria ifj. 8:0 (4:0)

Bíró Weintraub.

Marosvásárhely:

Mureș SC—BMTE 4:0 (1:0)

Marosvásárhelyt visszaadták a kölcsönt kamattól a brassóiaknak. Caluser bíró a vásárhelyiek javára vezette le a mérkőzést. — Már az első félidőben lerugták Lakoncsikot, a második félidőben pedig két brassói játékost állított ki a bíró. Botrány tört ki. A közönség betódult a pályára és a Mureș embereivel az élén rátámadtak a BMTE játékosokra, akik közül a sérült Lakoncsikot, Bölönit és Purdillát véresre verték. A verekezésben elől jártak Csatt, Reiter, Brassai és Fischer. — A botránynak a rendőrség vetett véget. — Vajon meddig fognak még tovább fajulni a dolgok büntetlenül? Ezt kérjük az FSSR-tól és a bíró uraktól.

Kolozsvár:

Haggibbor B.—CFR B. 3:2 (2:0)

MSE—Haggibbor A. 2:1 (1:1)

Nagyvárad:

NAC—Glória CFR (Arad) 5:2 (2:0)

Törekvés—CFR (Kolozsvár) 5:1 (3:0)

Mindkét vasutas csapat megérdemelt vereséget szenvedett.

Máramarosziiget:

MSE—Olympia (Szatmár) 3:1 (1:1)

Bajnoki. A szatmári bajnokcsapat veresége nagy meglepetés.

Temesvár:

Rapid—Kinizsi 4:4 (3:2)

Bajnoki. Nagy meglepetés, de az eredmény reális.

TAC—Kadima 5:1 (3:1). Bajnoki.

TMTE—UDR 1:1 (1:0). Bajnoki.

Lupény:

Jiul—Voința Victoria 7:0 (3:0)

Piski:

CFR (Piski)—Tricolor (Arad) 5:2 (3:0)

† Az AAC atlétikai versenye. Szépszámu közönség előtt zajlott le az. Aradi Atlétikai Club atlétikai versenye, amely általában gyenge eredményeket hozott.

Külföldi eredmények

A Ferencváros győzött Bécsben, a Hungária eldöntetlenül játszott a Bástyával, az Újpest vereséget szenvedett a Nemzetitől

Bécs:

Ferencváros—Admira 2:1 (1:1). Magyarország és Ausztria bajnokcsapatainak találkozója a közép-európai kupában a legnagyobb érdeklődést váltott ki világszerte. A két favorit mérkőzése eldőnt a kupa sorsát.

A játék Bécsben folyt le s a Ferencváros győzelme meglepetés, mert még a legoptimistábbak sem hitték, hogy az Admirát Bécsben megverhesse magyar csapat, a multkori 6:1 arányú győzelem után. Az osztrákok gólesőt vártak s hogy ez elmaradt, nem rajtuk mulott.

A mérkőzés végig izgalmas lefolyású volt. Kezdet után a Ferencváros azonnal felnyomult és már a 3-ik percben Turay védhetetlen gólt lőt Franzl kapujába. A 16-ik percben az Admira felszabadul a szorítás alól és Siegl egyenlített. A második félidőben újra szédületes tempót diktál a Ferencváros. Az Admira kapuja valóságos tűz alatt áll, de Franzl remekül véd. Takácsnak végül mégis sikerül egy bombalövessel megszerezni a győzelmet. Az utolsó percben Runge eléri az Admirát egyenlítő gólját, de a bíró offszide miatt nem adja meg. A közönség egy része a pályára tódul, azonban a rendőrség hamar rendet teremt. Schirmer bíró (Prága) erőlesen, jól vezette a mérkőzést.

Prága:

Viktória-Ziskov—Rapid 4:3 (2:3). Közép-európai kupamérkőzés. A Rapid érdemtelenül szenvedett vereséget. Schramseis kiállítás után is jobb ellenfelénél.

Sparta—Sabaria 6:2 (2:1). Barátságos mérkőzés.

Budapest:

Nemzeti—Újpest 2:1 (1:3). Az új Millenáris pályán a favorit Újpest vereséget szenvedett a lelkesen játszó Nemzetitől. Gollövők Volentik, P. Szabó és Ödry.

Kispest—Bocskay 2:0 (0:0). A Bocskay nem tudta kihasználni a hazai pálya előnyét és a jobb kondícióban levő Kispest Dán két góljával győzött.

Vasas—Budai 33-as 4:2 (2:0). A Vasas második győzelmét várta mindenki. A gólokat Tomecz (2), Sztancsik, Himmer, Tóth és Kaltenecker rugták.

Hungária—Bástya 1:1 (1:1). A Hungária bajnoki startja nem sikerült. A Bástya váratlanul jó volt, a második félidő első negyedórájában valósággal kapuhoz szegte a Hungáriát. Egyébként a Hungária volt a jobb. A gólokat Molnár és Ölvédi rugták.

Somogy—III. kerület 0:0. Az új elsőosztályu csapat eldöntetlenje meglepetés.

Szép eredményeket hozott a budapesti atlétikai bajnokság

Budapest 1928. évi atlétikai bajnokságai szombaton és vasárnap zajlottak le és néhány nagyon érdekes küzdelmet s szép eredményeket hoztak.

100 m. futásban 1. Raggambi 10.8 m. 2. Gerő 10.8 m. mellzélességgel. 800 m. 1. Barsi 1 p. 55 mp. 2. Belloni 2 p. 00.4 mp. 5000 m. 1. Szerb 15 p. 57.2 mp. 2. Majorosi. 200 m. gát 1. Farkas 26 mp. 2. Magyar. Rudugrás 1. Andor 3.40 m. 2. Karlovits, akinek veresége meglepetés. Távugrás 1. Farkas 7.05 m. 2. Püspöki 6.86 m. Gerely 1. Szepes 61.53 m. 2. T. Szabó 59.37 méter. 200 m. 1. Raggambi 22 mp. Országos rekord beállítva. 2. Ödry 22.5 mp. Súlydobás 1. Darányi 14.42 m. 2. Hahn 13.69 m. 110 m. gátfutás 1. Püspöki 16.4 mp. 2. Muskát 16.7 mp. 1500 m. 1. Márton 4 p. 05.4 mp. Melegítés. 2. Gyulay 4 perc 05.8 mp. Magasugrás 1. Késmárki 1.76 m. 2. Udvarhely 1.70 m. Diszkosz 1. Egry 44.82 m. 2. Marlavits 44.44 m. 400 m. gátfutás 1. Kárpáthy 58.8 mp. 2. Gosbel 62.6 mp. Hármassugrás 1. Farkas 14.01 m. Zádor 13.13 m. 400 m. futás 1. Barsi 49 mp. Országos rekord 2. Gerő 51.1 mp.

* Orvosi kozmetikai rendelés, a modern technika összes vívmányainak igénybevétele. vasárnap kivételével naponként 2—5-ig. Dr. Ritter. bőrgyógyász. Hirscher-utca 25.

* Új szanatórium a Fellegváron. Dr. Dogariu székes a Fellegváron (Kőbánya-utca) modernül berendezett szanatóriumot nyitott.

* UTAZÁSI ÉS VIZUMKEDVEZMÉNYEK, vádri igazolványok Aronsohn, Menetjegyirodában.

* Minden anyag csiszolására Elektrit és Carborundum a legjobb. Vezérképviselő: Kamarv és Méder. Brassó—Temesvár.

* Külföldi utamról hazatérve, módomban áll, a legszebb kivitelű kalapmodellekkel jutányos áron, a legkényesebb igényeket is kielégíteni. Szende Ius és Olga. Brassó, Buzasor 4. I.

* Az „Astra” (Apolló) Mozgó igazgatósága közönségre meghosszabbította az „Asszony és az ördög” című filmet. Hétfőn és kedden csak 3—5 és 5—7-ig lesz vetítve. Szerdán, csütörtökön, pénteken Karin Michaelis híres regénye után készült filmreket „A szent házugság” lesz bemutatva, Mindszenthy Máriával a főszerepben. A következő szenzációs film: „A Schill Brigád hősei”, és „Draga Marina” szenzációs film, a híres Orloff professzor, a volt urduvar karnagya vezetése alatt álló Don kozák zenekar és balalajka-korus kíséretével.

* Ugyvédi hír. Dr. Erdélyi Ferenc ügyvéd, irodáját Kapu-utca 15 szám alól, Fekete-utca 49 szám alá emelet alá helyezte át.

* Dr. Jekelius Alfréd főorvos most Cérna-utca 15 szám alatt rendel 10—2-ig.

* Tolsztoj összes regényének és elbeszéléseinek új kiadása. Tolsztoj az emberi testvériség eszméjének nagy apostola, ezenfelül az írásnak is olyan nagy művésze, hogy elsőik között is legelső. Tolsztoj regényírás óriása. A Feltámadás, Karenina Anna, Háború és béke, Kreutzer Szonáta és egyéb regényei az emberiség legnagyobb kincsei közé tartoznak. A Gutenberg Könyvkiadó Vállalat Tolsztoj születésének századik évfordulója alkalmából a nagy orosz író műveit akarja eljuttatni a legszerényebb asztalra. Aki a mai lapokban megjelent hirdetési szelvényt kivágja és Christensen és Társa (Gutenberg Könyvkiadóvállalat, Budapest, IV., Váci-utca 17) címre beviseli, annak a hirdetésben feltüntetett feltételek mellett ezeket a műveket is ingyen küldi meg.

* Orvosi hír. Dr. Cămpăanu Livius egyetemi m. tanár, a brassói kórház igazgató-főorvosa és a Vakoniszák-Szanatórium vezető főorvosa, lakásával közöltözve a kórházzal szemben épült Eforia-utca, (Berthelot-tér), betegrendeléseit itt tartja meg naponta délután 3—4 óra között.

* Feltűnő hatású gyógyszer a „Valobron” álmatlanság, ideges izgatottság és neurasthenia eseteiben, már az első adagolás után mutatkozik a hatás. Kélemes ízű gyógyszer. Egy üveg ára 110 lej. Kapható gyógyszerárakban s drogériákban. Ha nem volna kapható, kérje direkt Dr. Al. Iteanu gyógyszerárától Bucuresti, Calea Victoriei 82.

* Az értelmes amatőr fényképezési cikkei, egyúttal a lemezeket, filmeket, másoló papírokat stb. Lang Henrik Kapu-utca 52 sz. a szaküzletében vásárolja. Telefon 746—10 százalék engedmény!

* Balán banditáról készült eredeti fényképek 16 lej beküldése ellenében franco Foto Adlernél Brassó, Kapu-utca 14. Viszonteladónak engedmény.

Halló! Halló!
Erdélyiek Bukarestben!
Grand Restaurant: Caffe Parcul Otteleseanu Bukarest, Str. Matei Milo (Teatrul Național mellett).
Tulajdonos:
BOHM BANDI és Társa
Transilvania-étterem. Pontes és gyors kiszolgálás.
Erdélyi falborok.
Esténként Halász Lajos hírneves erdélyi 1892 cigányprimás és zenekara hangversenyez.

Patkány-, egérirtó
„RATINOL”

Biztos hatású irtószer, gyökeresen irt. Más állatra és emberre ártalmatlan. Napi ártan állandó friss minőségben utánvétellel szállítja.

Ratinol Laboratórium Vezérképviselőisége
Arad, Str. Grigorie Alexandrescu 47. Baktérium tenyésztet

Nyugdíjasok, rokkantak és állásnélküliek

elhelyezkedést és megélhetési nyelhetnek ujonnan alakult szolid vállalatnál. Írásbeli folyamodványok „TISZTESSÉGES” 8062 jellegealatt a lap kiadóhivatalába küldendők.

8062

Megbánja, ha **Höfer** hintőporát silány utánzattal cseréli fel.

Aspirin

tabletták
a felülmúlhatatlan fájdalomcsillapítók és
segítők megfűléses megbetegedéseknél.

↓ Világkupa-mérkőzések lesznek minden négy évben. A zürichi nemzetközi labdarugó kongresszuson tegnap Bonnet, Meisl, Linnemann, Hirschmann és Delaune delegátusok hosszas és beható tárgyalások után elhatározták, hogy a legközelebbi madridi kongresszusnak javasolni fogják, hogy 1930-tól kezdve minden négy évben rendezzenek futball-világajnokságot, Világ Kupa címmel. A küzdelmekben minden állam résztvehet. A beosztás és megrendezés részleteit a madridi kongresszuson fogják részletesen megvitatni és megállapítani.

↓ A napokban ért véget a vajdahunyadi teniszverseny, amelyen sok hunyadmegyei versenyző indult. Eredmények: 1. Pogál József (Piski), 2. Strauss Árpád (Vajdahunyad). 3. Klein Mendel (Vajdahunyad) Férfi páros. 1. Pogál József—Nikola Lajos; 2. Strauss Árpád—Bágya András. — Vajdahunyad-Piski városközi teniszmeérkőzés Piskin, 7:3 Vajdahunyad javára. A hunyadi teniszklub Strauss Á., Klein M., Sohn A.; Moga E., Kolczonay P., Ferenczy J. és Besan T. játékosokkal szereztek meg a győzelmet.

↓ Külföldi labdarugó eredmények. Prága. Slavia—Vienna 2:1 (1:0). Bécs: WAC—TAC 2:2 (1:0). Austria—Nicholson 3:0 (2:0).

↓ A magyar teniszbajnokság döntői. Budapest-ről jelentik: Tegnap lejátszották a magyar—német teniszverseny döntőit. A férfi egyest Kehrling, a női egyest Rost kisasszony (Németország), a férfi párost Kehrling—Pétery, a női párost Rost—Stephanusné nyerték meg.

IRODALOM, MŰVÉSZET

★ A berlini szimfonikus zenekar Brassóban. A berlini szimfonikusok hangversenyei ma és holnap, kedden, pontosan fél kilenc órakor kezdődnek. Jegykiadás W. Hiemesch könyvkereskedésében és az esti pénztárnál.

A MAI PÉNZPIAC

A lej mára változatlan

Száz lej Zürichben

3.15 1/2

100 lej 0.61 1/2 dollár	1 dollár	164.90 lej
100 lej 4.29 7/8 shilling	1 angol font	801 lej
100 lej 3.47 m pengő	1 pengő	28 82 1/2 lej
100 lej 2.547 márka	1 márka	39 35 lej
100 lej 20.47 cseh kor.	1 cseh kor.	4 91 1/2 lej
	1 o. schilling	23 27 1/2 lej

1 svájci frank 31.85 lej

Nyíltér

Az „Aurora” általános biztosító társaság Ploesti, a n. é. közönség szíves tudomására hozza, hogy az „Aurora I. n. C.” biztosítóval, Galați, nem azonos.

E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Ház

8057

a város központjában, Tehénpiac 5. szám alatt
eladó.

Értekezni a német—szász közvetítési irodában
Kolostor utca 14.

Kőművesek

állandó szakmunkára jelentkezzenek

Custodis Alphons

tűzöltechnikai és hőgazdasági mérnöki irodában

Brassó, Vasut utca 56

Postafiók 73

KÖZGAZDASÁG

Kerületi iparos-nagygyűlés Székelyudvarhelyen

A székelyudvarhelyi és vidéki iparosok egyhangulag kimondották az Ipartestületek Országos Szövetségébe való belépésüket

Székelyudvarhely. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A székelyudvarhelyi és vidéki iparosoknak szövetségi kerületi nagygyűlése óriási érdeklődés között zajlott le a hó 8-án, Székelyudvarhelyen. Négy kiküldött jelent meg a közgyűlésen az Ipartestületek Országos Szövetségébe képviselőként a székelyudvarhelyi, a megyének és a környező megyéknek is számtalan iparos vett részt. A négy kiküldött a következő volt: Moskovitz Izidor és Bakács Miksa Aradról, Simionescu Márton és Divald László Nagyváradról.

Gyarmathy István, a székelyudvarhelyi Ipartestület elnöke, feltizenegy órakor rövid üdvözlő beszéddel megnyitotta a gyűlést és felkérte Simionescu Márton, a nagyváradai Ipartestület elnökét és a Szövetség kiküldöttjét előterjesztésének megtételére.

Simionescu előbb román, azután magyar beszédben a szervezkedésre hívta fel a figyelmet. Az iparosság, ugymond, az állam és a társadalom oszlopa, mely csak úgy lehet erős, ha az iparosság gazdasági egyesülésbe tömörül a saját, az állam és a társadalom boldogulásának érdekében.

Nagy figyelemmel végighallgatott és tapsal honorat szavaira Gönczy Gábor dr. primár emelkedett szólásra. Melegen üdvözlölte a város nevében a kiküldött urakat és általában az iparosokat, akiknek életmódját két tényezőben látja meghatározva. Egyik a jövedelem, másik az igény. De ma nem lehet jövedelemről beszélni, hanem csak arról a leegyszerűsített igényről, amit a mostani jövedelem ki nem elégít. Hogy jövedelem nincs, annak oka a fogyasztás megcsappanása a általában a gazdasági élet megroppanása, mely nagyban befolyásolja az iparos életét.

Gönczy szavaira Moskovitz Izidor reflektált, megköszönve a vendéglátó város üdvözlését és tolmácsolva a Szövetségnek annak a kérésnek előterjesztése kapcsán, hogy a város és megye minden iparosra lépjen be a helyi Ipartestületbe s ezzel együttesen az Iparosok Országos Szövetségébe is, mert csak így találhat az iparosság egymásra és csak így tud tényező lenni mindenhol, ahol róla esik szó. Sirással, panasszal, ami minden városban felálló jelenség, nem lehet célt érni. A nemtörődomségnek pedig szomorú lesz a következménye, s ezt csak abban az esetben előzi meg az iparosság, ha idejekorán egymásra talál. Ezért azzal a felhívással végzi magas gondolatfűzését: Találjuk meg egymást!

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Bakács Miksa kiküldött örömmel állapítja meg az iparosok odaadó figyelmét, mellyel a felszólalásokat kísérik. Mondja ki tehát a nagygyűlés, hogy belép a Szövetségbe s jártni fogja minden tagja az iparosok újságját, mely ügyvédet helyettesít érdekeik védelmében.

Szabó Gyula kárpitos, a helyi iparosok egyik előadója, szintén a Szövetségbe való belépés mellett agitál.

Divald László nagyváradai kiküldött emelkedett ezután szólásra. Felszólalásának eszmemenete és meggyőző érvelése rendkívülien hatott a hallgatóságra. Kis csoportoknak a szava, mondja, nem esik súlyosan a latba. A szervezkedés boldogító eszméjét megértve öntudatosan, becsületes szándékkal, következetesen kell cselekedni. A munkások kicsikarták maguknak törvényeiket, de az iparos osztály még nem tudott odáig jutni sem, hogy meghallgassák. Anyagi áldozatot kell hozni az egy táborba való tömörülésre, mert csak így lehet eredményt várni, jótétetményt és jogokat élvezni.

Csik Albert helyi előadó a kisipart érintő gazdasági helyzet taglalásával foglalkozik. A tarthatatlan gazdasági állapot okait a világháborús konjunkturákban és mai, mindent megülő vámrendszerben találja.

Rájk József helyi csizmadia mester a tanonképzésről beszélt. Az iparosságnak nem sok, hanem jó tanoncokra van szüksége, akikből mesterek csak szakvizsga, mestervizsga letétele után lehetnek, mint a céhrendszer idejében.

Szigethy Dénes előadó felemlíti, hogy a kisiparos helyzete az állammal szemben a múltban jó volt, mert az állam rendelőként jelentkezett a kisiparosnál. Ma gyáraknak adja a megrendelést, megbénítva

ezzel a kisiparost munkájában és megélhetésében. Kéri a Szövetséget, járjon közbe az államnál, hogy a kisiparosság helyzete megjavuljon, ha mindjárt olesó kamatu kölcsönök után is.

A székelyudvarhelyi iparosság lelketlen uzsorásoknak az áldozata. Ezért iparosbankra, a régi hitel-szövetkezet felelevenítésére van szükség, amely csak iparosérdekeket szolgálja és amely felett csak az iparosság rendelkezne.

Gyarmathy István elnök felteszi a kérdést: akar-e minden iparos belépni az országos szövetségbe? A kérdésre egyhangú igen volt a felelet s miután a megyei iparosok beléptek a székelyudvarhelyi Ipartestületbe, ennek valamennyi udvarhelymegyei iparossal együtt az Iparosok Országos Szövetségébe való belépését enunciólja, amivel a gyűlés véget is ért.

Délután a kiküldöttek Gyarmathy István székelyudvarhelyi elnökkel és Benedek Géza dr. iparegyleti titkárral, valamint tizenöt székelyudvarhelyi iparossal a gyergyószentmiklósi országos kongresszusra utaztak.

Szeptember 8-a mozgalmas napja volt Székelyudvarhelynek. E napon volt nemcsak az iparosok kerületi nagygyűlése, hanem a megyének gazdasági és háziipari kiállításának a megnyitása is. A megnyitót Sz. Szakács Péter, az Udvarhelymegyei Gazdasági Egyesület elnöke nyitotta meg, d. e. 11 órakor a ref. kollégium tornacsarnokában a közönség és kiállítók nagy részvételének jelenlétében.

A tornacsarnok óriási terme csak úgy hemzseg a különféle és tanulmányra érdemes kiállított tárgyak sokaságától. Képviselve vannak ottan a megye minden részéből összehordott őszi és tavaszi termények, a konyhakertészetnek szebbnél-szebb produktumai, gyümölcsök, tejtermékek, méhészet, baromfiak, fajtnyulak, házi szöttek, varrottasok, kézimunkák, szövöszékek, talajművelő eszközök és gépek, növényvédelmi szerek és téglagyári termékek, öt főcsoportba osztva valamennyi, melyek közül kiválíka kolozsvári vetőmag kiállításon arany éremmel kitüntetett Szakács Zoltán Székács-féle búzája, Ugron Ákos téglagyári készítményei, Szakács Péterné „Magyar kincs” paradicsoma, Nicoara Kamill emberfej nagyságu paradicsoma, Gyarmathy Dezső emdemi ludja, a falvak asszonyainak szöttei és varottasai, Lang Keresztély gépkereskedőnek gazdasági gépei s a különféle kézimunkák egész sokasága, melyek mind lebilincselő hatással vannak a szemlélőre.

Külön érdekessége a nyolc napos kiállításnak az a törekvés, melynél fogva minden nap egy-egy előadás fog tartatni a gazdák részére a talajművelésről, a műtrágya használatáról, a tejről, termelési kísérletekről, a gyümölcsészet, kertészet és méhészet körébe vágó kérdésekről, háziiparról és a talajképzésről.

A nagy gonddal és fáradsággal, valamint körültekintéssel rendezett kiállítás érdeme a Szakács Péter és Varró Elek titkárá, akik hónapok óta fáradoztak a szép kiállítás sikerén.

Érettségire, középiskolai magánvizs-szevonással is a leggyorsabban készít elő a
ZSOLDOS tanintézet
BUDAPEST, VII. DOHÁNY-U. 84. Teljes anyagi felelősség

Igaz vadásszá csak úgy válhatsz, ha a

Magyar Vadászujságot

járatod, olvasod és tanítást szívedbe vésed! Aki nem olvas vadászlapot: az vadászati analfabéta és nevezheti magát: huslóvőnek, pecslnkárnak; de semmiesetre sem vadásznak!

Kérjen mutatványszámot, — díjtalanul küld a kiadóhivatal: Budapest, Ferenc-körút 34.

A ZERDE YIEK FIGYELMÉBE!

Felhívjuk a figyelmét, hogy a közismert e-sórángu éttermünkkel kapcsolatban (az emeleti helységünkben) egy teljesen elvülőni-ett „VEGETÁRIUS-ÉTTERMET” rendeztünk be, mely a városban az egyedüli VEGETÁRIUS KÖNYH, ahol tisztán vegetárius és vitamin tartalmu étel-eket szolgálunk fel.

Modern berendezés! Olcsó árak! Pontos kiszolgálás!
R. staur. 1000 GROSSMANN Bucu eşi, Str. Domnița Anastasia 10

HIGIENIKUS ES EGESZSEGES!

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a mindnyájunk által nagyon szeretett nagyneni és sógornő

özv. Leiner Ferencné
szül. Gál Róza

életének 63-ik, özvegyiségének 3-ik évében rövid szenvedés után 8-án éjjel 11 órakor megszűnt élni.

Drága halottunk földi maradványait 10-én d. u. 4 órakor fogjuk a bolonyai rom. kat. temető kápolnájából az ott levő családi sírboltba öröknyugalomra helyezni.

Lelkiüdvéért az engesztelő szentmise áldozat 11-én reggel fél 8 órakor lesz a plébánia templomban az egek Urának bemutatva.

Drága halottunk Isten veled!

Brassó, 1928. szeptember 10-én.

A gyászoló család.

Szívünk összetört mély fájdalommal tudatjuk, hogy a forrón szeretett unoka és kis rokon

Józsikánk

életének 4-ik évében f. hó 9-én este rövid de súlyos szenvedés után megszűnt élni.

Drága kicsi halottunk hült tetemét f. hó 11-én d. u. fél 5 órakor fogjuk a Hátulsókőbánya-ut 31-b. szám alatti gyászházba a rom. kath. egyház szerelvése szerint örök nyugalomra kísérni.

Drága kicsi Józsikánk Isten veled!

Brassó, 1928 szeptember 10-én

Bálint József és neje
gyászoló szülők

KÉLETES PATKÁNY ÉS EGÉR

IRTÓ SZER

Egy üveg kipusztítja házából az összes patkányokat és egereket!!!

KAPHATÓ
gyógyszerárakban és droguériákban!!
ÁRA 115 LEI

rom Institut Chimic, Satu-Mare

zenkalja 5-a sz. alatti villa

melletti, 6 lakószobával, fürdőszoba, minden mellékhelyiséggel, villanyvilágítással, kb. 2000 négyzetméter nagy kerttel,

kéntes nyilvános árverésen

mbaton, folyó évi szeptember 15 d. u. 3 órakor **Dr. Fabius Hermann**, Lóniac 4 sz. alatti ügyvédi irodájában a legtöbbet ígérőnek

eladatik

lebbi feltételek nevezett ügyvédi irodájában naponta d. u. 4 és 5 óra között megtekinthetők. 8009

ÜZLETMEGNYITÁS!

Van szerencsém a nagyrabecsült vevőkörönség becses támogatására juttatni, hogy folyó évi szeptember hó 3-ával

Hirschert-utca 1. sz.

alatt levő üzlethelyiségben egy

kolbász és hentesáru

letet fogok nyitni.

Miután az üzemet a legmodernebb alapon és legújabb gépekkel Fekete-utca 47. számú házban rendeztem be, azon teljes mértékben vagyok, hogy a legnagyobb igényeknek is meg tudjak felelni.

Főtörökvésem oda lesz irányítva, hogy gyártmányaim minőségü minősége által az igen tisztelt vevőim teljes megelégedését ki tudom szolgálni.

A nagyérdemű vevőkörönség szíves pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelttel:

Höhr János
hentesáruháza.

ORTH. KOSER GROSZ ÉTTEREM
ORADEA, Zöldia-utca 10

(bent az udvarban) **megnagyobbítva**,
Ufázok találkozó helye, lakodalmak, bankettek rendezése. Jó házi konyha. Figyel-
kiszolgálás.

Nyitva este 11-ig.

Mindennemű
vizmentes ponyvák
gyári lerakata
SPITZER IZRAEL-nél Oradea

2959

Német, román nyelvtudással rendelkező

gyakornokot keres

Marosvásárhelyi Leszámlolóbank R. T.

Tárgu-Mureş.

8030

Tüdőbetegek

kérjenek ismertető füzetet **Oláh Károly** plébános által feltalált csodahatású Antiphtysin államilag engedélyezett tüdőbaj elleni gyógyszeréről. Füzetet bárkinek díjmentesen küld az egyedüli készítő:

OSVÁTH gyógyszerár TG-MUREŞ.

2939

3 szobás modern lakás

fürdő-, elő- és cse-
lédszobával, parket-
táza, Kapu-utca 42.
szám alatt október
1-ére kiadó.

Tudakoznia Linoleum
üzletben.

8081

Zsiri, szalonnát

továbbá mindennemű

bélárut

szállít raktárról Szabó B.
bizományi raktár
BRASSÓ, Hirschert-utca 22.
telefon 430.

Braun és Trs. béliar,
ezelőtt Braun és Fleisch-
mann cég képviselője.

7991

S. BERGER tükrögyár

Tárgu-Mureş, Str. Morii No. 32.

Szállít mindenféle tükröt.
Vállalja hibás tükrök
javítását és újra
foncsoro-
zását.

2791

Primăria Municipiului Braşov.

No. 21543—1928.

Brassó, 1928. szept. hó 3.

HIRDETMEY

Az erdészeti személyzet még pedig körülbelül 20 teli egyenruha; zubbony, mellény, nadrág és rövid téli kabát elkészítésére 1928. szeptember 18-án délelőtt 10 órakor a városi erdőhivatalban (Ötvös-utca 5) a nyilvános számvitelre vonatkozó 72—83 paragrafusaira való figyelembe vétele mellett egy II. nyilvános árverés lesz írásbeli, zárt és lepecsételt ajánlatokkal. Érdeklődők bélyeggel és 6000 lej biztosítékkal ellátott ajánlataikat az említett időpontig be fogják adni, jelezve:

- 1) az árat bélés és hozzávaló nélkül.
 - 2) az árat bélés és hozzávalóval,
 - 3) az időpontot, melyig az egyenruha kész lesz.
- A szövetet Brassó város erdőhivatala adja. Részletes feltételek a városi erdőhivatalnál naponta 8—13 óráig betekintheők.

Primar:
Dr. Schnell m. p.

Secretar General:
Socaciu m. p.

Autóhűtőkben, radiátorokban

BOKIS neve márka

Ujjonnan készít és szakemberen javít garancia mellett a leg-
rövidebb idő alatt, specialisan berendezett hűtőüzemében

Brassó, Hosszu-u. 14 sz.

Kérem a címre figyelni!

2397

Eladó:

**35/40 HP gőzgép lépcsősorsóliya
és egy kavics osztályozó henger.**

Cím 5889 szám alatt a kiadóban.

Butorban Fischer neve márka

Mellett butorszákságát beszo **Fischer Albert**
vannak okvetlen tekintse meg: butoráruháza
Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 61

Bánáiban és Magyarországon előnyösen ismert, jól bevezetett széles vevőkörrel rendelkező volt faipari igazgató nagyobb

fűrészgár
fenyőfa képviselőjét

8026

keresi, a termelés biztos kezekben való elhelyezésére. Megkeresések „FENYŐFA” jellegre Rudolf Moser Arad intézendők.

Vegyen próbaként

27 Leies

**silon-vásznat, amely célsze-
rű, nem keményített,
ellenálló és kivá-
lóan mosható**

**Vászonneműek, selymek.
harisnyák!**

Külön osztály

**Angol szövetekben
Francia szövetekben!
Divatszövetekben**
hölgyek és urak részére

A legkedvezőbbben árusítja:

ORGHIDAN

(Alapította 1878)

Bucureşti, Str. Pánzari 11

Vidékire postal utánvétellel szállítunk

2899

A málnási „SICULIA” gyógyviz

az összes hasonló gyógyvizek között a leghatásosabb. A gége, torok hurutos megbetegedésénél kiváló gyógyhatású. Gyomorégést gyökeresen megszünteti. Epebántalmaknál kiváló. Kapható mindenütt. **Központi elárusítás ORADEA, Strada Saguna 17.**

3036

Főlerakat Brassóban FLEISCHER GYÖRGY cégnél

A leghatásosabb, legbiztosabb, legolcsóbb!

a több éves hatású, 16—18% foszfor tartalmu, természetes

trágyaanyag

a „TRANSYLVANIA-GUANO-FOSZFÁT”
Ara métermázsánként ab PUI állomás 192—216 Lei, Zsákok beszerzési áron.

Szállítja a „CIOCLOVINA” B. Társ. PUI, (jud. Hunedoara)

Rendeléseket az őszi időnyre már most telveszünk, mert csak így biztosíthatjuk az idejében való szállítást ugyanis ősszel, a szükség pillanatában az összehalmozódó rendeléseknek esetleg nem tudnánk kellő időben eleget tenni

3034

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy sor ára: 6 lei. Vastagabb betűvel 12 lei. - Hírást keresőknek 25% kedvezmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 60 lei.

Ugyanazon szövegű apróhirdetés többszöri feladása esetén minden harmadik fizetett megjelenés után egy ingyen-megjelenést adunk. Hirdetési díjak előre fizetendők. - Csak válaszbélyeggel felzerelt kérdések kérdésekre válaszolunk.

Minden előfizetőnek, aki az előfizetési díjjal nincsen hátralekhan, mindaddig, amíg előfizetése tart, havonként egy fix-szavas apróhirdetést teljesen ingyen közlünk a Brassói Lapokban. Aki valamely hónapban az ingyen hirdetésre szóló jogát nem veszi igénybe, az a következő hónapokban az elmúlt hónapokra visszamenőleg ezt a jogát már elvesztette. Ezzel szemben azonban joga van minden előfizetőnek későbbi, ezután következő hónapokra szóló jogát előre igénybevenni, még pedig annyi hónapra, ahány hónapra az előfizetési díjat ténylegesen előre befizette.

Vétel — eladás

Sonka, szalámi. Sonka kilója 84 Lei. I. szalámi kilója 190 Lei. Kapható Kleverkaus szalámigyár Brassó — Nagyobb megrendeléseknél engedmény. Árjegyzéket kérésekre küldünk. 3032

Euforok. Ebédlok. hálószobák olcsón eladók. Sepsiszentgyörgy, Templom-u. 26. Kovács asztalosnál. 7988

Keresek 2 méter vizesítéshez 20—30 lóerős álló ironózi turbinát. Molnár A. Suseni. 1999

Kézdivásárhelyi éjjeli mutató. Baromtér 13 sz. és a kovásznai kiadó. Értekezni Kovásznán. 8019

Ajtók, ablakok, kályhák verandaépület átalakításból jó állapotban visszamaradva eladók. Ötvös-u. o. a. l.

Eladó egy kétjártu hengeres műmalom vízhatásra felszerelve, egészben, vagy felerészben. Márton János Czikszenttamás. 8038

Eladó 2x szoba-konyhából álló új ház Csatorna-utcában (Brassó) előnyös fizetési feltételekkel. Érdeklődni ugyanott, Paál Andrásnál.

Megnyílt Sepsiszentgyörgyön a „Hymen” eladási vállalat készpénzostályai Világvárosi nivójú nagy befektetők. 7626/5

Üzlethelyiség korcsmával lakással, gazdasági épületekkel, 7 hold kerttel eladó. Dombi János A. urgeni, Treiscaune c. 074

Szállíthatok bármilyen mennyiségben munkásturót Suciu Vasile Brânzar Pista Bursav. 8071

Egy 10 HP. benzinmotor kicserélés miatt eladó. Ugyanott egy géperőre berendezett kenderisztító is Szócs András Krizba 864

Egy új ház 3 szoba konyha, kamara és üzlethelyiség eladó 180.000 Leiert. Cim 80.0 sz. alatt a kiadóban.

1 drb. 80 lóerős szívógázmotor előnyös feltételek mellett eladó. Gépvásár Vasut-utca. 8054

Egy 24" teli Gatter kiűnő állapotban azonnal eladó Gépvásár, Vasut-u. 8053

200 drb. eke érkezett. Mint alkalmi vétel feleáron eladó amíg a készlet tart. Gépvásár, Vasut-utca. 8052

Vegyeskereskedés, élelmiszerek és trafik, lakással együtt kiadó. Cim 8051 sz. alatt a kiadóban.

Allást nyerhet

A Brassói állomás vendéglője keres konyhába mosó- és takarítónőket, rendes igazolványokkal. 7987

A Brassói állomás vendéglője felvesz borfiukat, pikolókat és krávlőzőnőket. 7986

Keresünk azonnali belépésre egy fűrészáruanyagtéri platzmestert, ki a puhafa kezelésében megfelelő jártassággal bír. Butorgyár, Mercurea-Ciuc. 7995

3 Kostkinder werden aufgenommen. Klavier steht zur Verfügung. Barth Spitalgasse 40. 8022

Egy szorgalmas fiatal segéd, és egy jó családból való fiú tanoncnak azonnali belépésre felvett. Horváth Sándor kovácmester, Uzon, Háromszek. 8042

Egy jó munkás fodrász-segéd azonnal felvétetik Berger borbélynál A.egd. 8035

Deutsches Fräulein perfect rumänisch Bedingung zu 2 Buben gesucht. Mithilfe im Haushalt erwünscht Gehalt 2000—2500 Lei. Schlossberg u. 1. 872

Kellemetlen hajszálak kiirtása

rancok, szeplők, pattanások, radikális arc-hámlasztás, massage, összes szépséghibák szakszerű kezelése. — Olcsó bérlet.

29 34 „Stella” kozmetikai intézet, Kapu-u. 44.

Tanulók német tanári háznál felvétetnek. Feiső-Cacova 10 (Katalin-utca végén a második ház)

2—3 varróleány azonnali belépésre kerestetik. Franz Gross köböttárugyár Gácsmaior 8 sz. 8076

Kovácsstanonc felveretik teljes ellátással. István, Bácsfalu 20 (Brassó mellett) 8002

Erdély egyik legnagyobb városában levő téglagyár keres elsőrendű téglagyári Üzemvezető gépészt és égető-mestert. Ajánlatokat „Égető-mester” jellegre Rudolf Mosse Arad. 8058

Állásnőküti, esetleg mel-lék-foglalkozást kereső urak és hölgyek könnyű munkával szép jövedelmel biztosíthatnak maguknak. Keresünk Brassó Háromszek, Fagaras, Csik és Kisküküllő megye minden községében helyi képviselőket. Jelentkezni személyesen mindennap 12-4 óra között, esetleg levél útján. Asigurarea Românească és Asigurarea Tărănească Braşov, Şirul Cetatei (Félegváros) 8

Mindenes szakácsnét keresek

két személyhez Bucureşti-be német házhoz, ki önállóan főzni és mosni tud. Utiköltség fizetve lesz.

Érdeklődni: 8066 Puri Viktor Hirscher-utca 15 szám alatt.

~~~~~

Levelezés

„29”-es jellegre kiadóban levél van, kérem átvenni. 8059

Földbirtokos családból származó 26 éves csinos hajadon 3000.000 lei ingatlal értéku hozománnyal

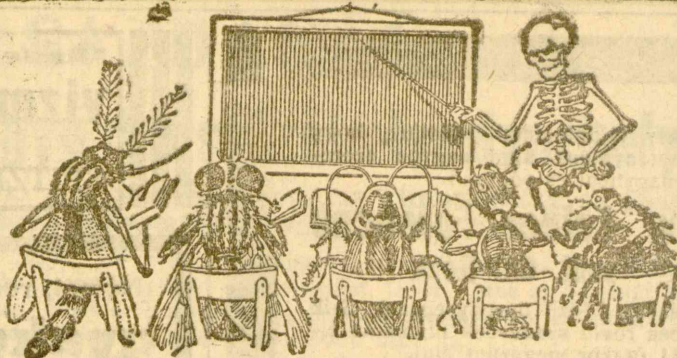
házasság céljából megismerkedne intelligens urakkal.

Teljes című leveleket „Fala” jellegre 3010—2. szám alatt a kiadóba kérek.

Lakás

3. esetleg negy szobás fürdőszobás, modern lakás meliék helyiségekkel, kettel, egy új házban kiadó. Lövész-utca 7-a, Anastasiu. 8031

Iskolás gyermekeket felvesz teljes ellátásra Beer-né, Szentjános u. 7. szám alatt. 748

Tudja minden ember fia, lánya: A rovar a Halál tanítványa.

Ös idők óta szenved az emberiség a bacillushordó rovaroktól, a betegség eme jól begyakorolt terjesztőitől. Az Élet és Tisztaság elenségei: a legyek, szúnyogok, darazsak, svábbogarak, poloskák és undok szövetségeseik beszennyezik eledelünket szennyes lábakkal és megfertőznek bennünket a bacillusokkal. A tudomány kezünkbe adott ellenük egy állandó és holtbiztos fegyvert: a Flit-et.

Flitelés percek alatt megtisztítja otthonunkat a kórokozó legyek, szúnyogok, darazsak, poloskák, svábbogarak, hangyák, bolhák és tetvek tömegétől. A Flit kifűrkészíti azokat a legelrejtettebb zugokat, ahol a rovarok búvóhelyeiken tenyésznek és ott elpusztítja petéiket. Flitelés megöli a molyo-

kat és lárvákat, amelyek lyukat rágna a szövetekbe. Flit megövi a ruhaneműeket. Használata könnyű. Nem hagy foltot. Világhírű tudósok tökéletesítették a Flit rovarirtót. Biztos pusztulást hoz a rovarokra, de teljesen ártalmatlan emberre és háziállatra. Mindenütt kapható.

Elpusztulnak: legyek, szúnyogok, hangyák, poloskák, svábbogarak, molyok, bolhák.

Óvakodjunk az utánzatoktól! Csak eredeti, plombált Flit-kamát fogadjunk el!

Kizárólagos vezérképviselet:

Drogherie Standard

Bucuresti, 2. Strada Zorilor

Egy udvari, egy utcai szoba konyha azonnal kiadó Ciocrac 27. 8077

Kiadó 2 szoba Bácsfalu 441 sz. Bul. Ferdinand. 8075

Uricsalád iskolásgyermekeit teljes ellátásban fölveszi Izsák Jakabné. Cérna-utca 2. 7904

Lakás kiadó szoba konyha Közlebbi feltételek Kapu-utca 31. sz. alatt. 8068

Nagy üzlethelyiségek lakással esetleg elválasztva raktárral és meliék helyiségekkel, a nagy udvaron 5 ló részére istálló kocsis-lakással, esetleg pinck stb. is Hosszu-utca 35 sz. alatt, burpince iródaival Kur-utca 24. sz. alatt azonnal kiadó. 8062

Félegvár alatt szon ujonnan épült villában két modern 5 szobás lakás tel-es komforttal kiadó. Érdeklődni Mălaia igazgatónál Banca Marmoro c. Brassov. 803

Modern lakás, 4 szoba, fürdőszoba, esedő szoba konyha és előszob 1925. október 1-vel kiadó. Érdeklődni Hermann Henriknél, Kur-utca 7. 8035

Belvárosban 5 szoba tonyhás lakás meliék he yseggel azonnal kiadó, Péter körgyár. 7917

Egyedülálló nő szoba konyhas napos lakást keres. Cimeket 8050 sz. alatt a kiadóba ker.

Három szobás, konyha, fürdőszobás lakás kiadó, Porond-tér 7. Ilescu. 8036

Heggesztünk elektromosan motor fejeket, tengelyeket, mindenféle géprészeket teljes garancia mellett Friedrich Testvérek hegesztő telepe, Timisoara. 2924

Dr. Katona, Budapest, Ráday-utca 41, előkészít jogra, államszámvitelre, érettségire, összevont magánvizsgálatra, polgárra.

Katonaságot végzett kereskedelmi érettségű fiatal ember nagyobb vállalatnál alkalmazni keres. Szíves megkeresés. Üzleti szellem 8070. a kiadóba kérek.

Vidéki városban 6 lakdon fekvő kertészlakással 3 virágházal melegágyakkal kiadó a kiadói hivatalban

Nem kiáltó reklám, hanem kézzelfogható valóság

hogy jelentékeny pénzt kárli meg

ha szükségletét

a legutolsó őszi és téli

ujdonságokat dus vá-

lasztékban képviselő

üzletünkben szerel be.

Eredeti bécsi és párizsi

modellek.

Női, bakfi és gyermekkabátokban, ruhákban, szörme és bőrkabátokban a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Látogatóinkat nem feszélyez vételkényszer,

de egyetlen látogatás is meggyőz mindenkint, hogy

szolid és pontos kiszolgálás

és elsőrangú árunk

olcsó árakon való eladás

fő üzleti elvünk.

JULIETA női ruh

Brassó, Kolostor-u. 5

ÖN NEM SZERETI GYERMEKÉT,

ha nem biztosítja jövőjét. Kössön GYERMEKBIZTOSÍTÁST!

Új rendszerű, nincs aránylagos fizetés, nincs csoport!!!

DANUBIA

román általános biztosító részvénytársaság

TIMIŞOARA, I. BUL. FERDINAND NO. 5.

Kérjen ingyen ismertetőt!

822